ସତ୍ୟାତ୍ ନାସ୍ତି ପରୋଧର୍ମଃ

ବିଶ୍ୱଧାରା

VISWADHARA

ତ୍ରୈମାସିକ ପତ୍ରିକା

ଜୁଲାଇ - ସେପ୍ଟେମ୍ବର : ୨୦୧୫

ଉତ୍କଳ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ସଂଘ
କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ - ଗୌତମ ନଗର
ଭୁବନେଶ୍ୱର - ୭୫୧ ୦୧୪

ସମ୍ପାଦନାରେ :
ଉପଦେଷ୍ଟା : ଡଃ ବନବିହାରୀ ପଣ୍ଡା

ସମ୍ପାଦକ
ବିନୋଦ ବିହାରୀ ପଲାଇ

ଜୁଲାଇ - ସେପ୍ଟେମ୍ବର : ୨୦୧୫

ଉତ୍କଳ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ସଂଘ ତରଫରୁ
ଉକ୍ତ ସଂଘର ସମ୍ପାଦକ ଆଶିଷ କୁମାର କରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ଓ ବିବରଣୀ ପ୍ରକାଶନୀ, ଟଙ୍କପାଣି ରୋଡ୍, ଭୁବନେଶ୍ୱର - ୧୪ ଦ୍ୱାରା ମୁଦ୍ରିତ ।

Registered vide - Registrar of Newspapers
Regd. No. 34177/79 Dt. 08.10.1979

ଆଭିମୁଖ୍ୟ :

୧) ଜାତି, ଧର୍ମ, ସମ୍ପ୍ରଦାୟ, ବର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ନାରୀ ଓ ପୁରୁଷ ନିର୍ବିଶେଷରେ ବିଶ୍ୱ ଭ୍ରାତୃତ୍ୱର ବୀଜକେନ୍ଦ୍ର ସୃଷ୍ଟି କରିବା ।

୨) ଧର୍ମ, ଦର୍ଶନ ଓ ବିଜ୍ଞାନର ତୁଳନାତ୍ମକ ଅଧ୍ୟୟନ ପାଇଁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ।

୩) ପ୍ରକୃତିର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ନିୟମାବଳୀ ଓ ମଣିଷର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଶକ୍ତିର ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ।

ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଁ ଲେଖା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେତେକ ନିୟମ :

୧) ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ସାହିତ୍ୟ

୨) ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସାହିତ୍ୟ

୩) ବିଜ୍ଞାନରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ତତ୍ତ୍ୱ

୪) ପୁରାଣ, ଇତିହାସ, ଲୋକକଥା, ପର୍ବ-ପର୍ବାଣୀ, ଶିଳ୍ପ, କଳା, ସଂଗୀତ ଓ ନୃତ୍ୟରେ ନିହିତ ବିଜ୍ଞାନ, ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ଓ ଧର୍ମମତର ତାତ୍ତ୍ୱିକ ବିଶ୍ଳେଷଣ ।

୫) ଜାତିସ୍ମର ଏବଂ ଅସାଧାରଣ ଧୀସମ୍ପନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତିର ଅସାଧାରଣ ବିଭାବର ଯଥୋଚିତ ବିବରଣୀ ଓ ବିଶ୍ଳେଷଣ ।

୬) ପ୍ରକାଶ ପାଇଁ ଲେଖା ବିଚାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମ୍ପାଦନାକର୍ତ୍ତୃକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ।

୭) ଲେଖା ଅମନୋନୀତ ହେଲେ ମନୋନୀତ ନ ହେବାର କାରଣ ଦର୍ଶାଇବାକୁ ସମ୍ପାଦକ ବାଧ୍ୟ ନୁହଁନ୍ତି ।

୮) ଲେଖା ଫେରସ୍ତ ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ । ଲେଖକଙ୍କ ଅନୁରୋଧ କ୍ରମେ ଯଦି ସମ୍ପାଦକ ଲେଖା ଫେରସ୍ତ ଦିଅନ୍ତି, ଲେଖା ଫେରସ୍ତ ନେବା ପାଇଁ ସଂପୃକ୍ତ ଲେଖକ ଡାକଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିବେ ।

୯) ପ୍ରତ୍ୟେକ ଖଣ୍ଡ କାଗଜର ଗୋଟିଏ ପାଖରେ ଲେଖା ଲିପିବଦ୍ଧ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ସୂଚୀପତ୍ର

ବିଷୟ	ଲେଖକ	ପୃଷ୍ଠା
୧. ସଂପାଦକୀୟ	ସଂପାଦକ	୧
୨. ସେବା	ଅଶୋକ କୁମାର ମହାପାତ୍ର	୭
୩. ମନସ୍ତାତ୍ତ୍ୱିକ ବୟସ	ଡଃ ଫକୀର ମୋହନ ସାହୁ	୧୫
୪. ଭାଗ୍ୟ ରଜ୍ଜୁର ତିନୋଟି ସୂତ୍ର	ପୌର୍ଣ୍ଣମାସୀ ପଟ୍ଟନାୟକ	୨୦
୫. ସାକ୍ଷାତକାର	ମିତାଲିନୀ ମହାପାତ୍ର	୨୬

ଲେଖା ପଠାଇବାର ଠିକଣା :

ଶ୍ରୀ ବିନୋଦ ବିହାରୀ ପଲାଇ

ସମ୍ପାଦକ

ବିଶ୍ୱଧାରା

ଉତ୍କଳ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ସଂଘ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ

ପ୍ଲଟ ନମ୍ବର - ୩୬୪

ଗୌତମ ନଗର, ଭୁବନେଶ୍ୱର - ୭୫୧ ୦୧୪

ସଂପାଦକୀୟ

ଚଳନଶୀଳ ଜଗତ

'ଯଜ୍ଞ' ଶବ୍ଦର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି ଜାଗୃତି । ଋଷି, ମୁନିମାନେ ଯଜ୍ଞ କରୁଥିଲେ ଅରଣ୍ୟରେ ଏବଂ ସେ ସ୍ଥାନକୁ ସାଧାରଣ ଚିନ୍ତାର ମଣିଷମାନେ ସାଂସାରିକ ଜୀବନର ଚିନ୍ତା ଧାରାରେ ବିଷୟାସକ୍ତ ହୋଇ ଯାଇପାରୁ ନ ଥିଲେ । ସାଧାରଣତଃ ସଂସାରିକ ମଣିଷର ସୁଖ-ଦୁଃଖ ମଧ୍ୟରେ କାମନା, ବାସନାର ଘୂର୍ଣି ମଧ୍ୟରେ ଜୀବନର ବାଧାହୀନ ସ୍ୱାଚ୍ଛନ୍ଦ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଚଳିବା ନିମନ୍ତେ ଆୟ-ବ୍ୟୟ ଭିତରେ ପ୍ରାୟ ସାଂସାରିକ ସ୍ଥିତିରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ରହୁଥିଲେ । ତେଣୁ ସାଂସାରିକ ଜୀବନର ସ୍ୱାଚ୍ଛନ୍ଦ୍ୟ ପାଇଁ ସେ ଯାହା କରୁଥିଲା ତହିଁରେ ସାଫଲ୍ୟ ଓ ବୈଫଲ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଥିଲା । ତେଣୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସ୍ୱଳ୍ପ ସଂଖ୍ୟକ ଯେତେବେଳେ ସାଂସାରିକ ଜୀବନ ବିଷୟ ସାମୟିକ ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲେ ସେମାନେ ବିତସ୍ପୃହ ହୋଇ ଯାଉଥିଲେ । ଯେଉଁମାନେ ସାଂସାରିକ ଘୂର୍ଣ୍ଣିମଧ୍ୟରେ ବିତୃଷ୍ଣ ହୋଇଥିଲେ ଦୋଷ ସେମାନେ ଶେଷକୁ ଭାଗ୍ୟକୁ ଦେଉଥିଲେ । ତେଣୁ ବିଷୟାସକ୍ତି ଓ ସଂସାର ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତାର ବୈଚିତ୍ର୍ୟ ସାହିତ୍ୟର ଗତିରେ ଅକଳନୀୟ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଏହାର ମଧ୍ୟ କାରଣ ଅଛି ।

ସାଂସାରିକ ଗତିରେ ଜୀବନର ଯାଜ୍ଞିକତା ବିଷୟରେ ପୁରାତନ ଗ୍ରନ୍ଥମାନ ଚେତନାର ଯେଉଁପରି ଭାବରେ ଚିତ୍ରଣ କରିଛନ୍ତି ତାହା ମଧ୍ୟ ଅତି ଅଳ୍ପ ନୁହେଁ । ଖୋଜିଲେ ମିଳେନାହିଁ ସହଜରେ । ତେଣୁ ଅସହଜ ସାଧନାସାପେକ୍ଷ ପଥରେ ପଥିକ ହେବାପାଇଁ ସେମାନେ ଯାହା ଅନୁଭବ କରିଛନ୍ତି-ଯାହା ଉପଲବ୍ଧି କରିଛନ୍ତି ତାହା ମଧ୍ୟ କେତେକ ପରିମାଣରେ ଗ୍ରନ୍ଥ ଆକାରରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି । ତେଣୁ ସାଧନା ପ୍ରୟୋଜନ ଜୀବନକୁ ଯଥାର୍ଥ ଭାବେ ଉପଲବ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ । ଆଶା ଓ ଆକାଙ୍କ୍ଷା ମଣିଷର ସ୍ୱଭାବ ମାଧ୍ୟମରେ କର୍ମଧାରାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଛି । ମାତ୍ର ସେ କର୍ମଧାରା ଜୀବନର ମୌଳିକ ଚେତନା ସଂବନ୍ଧରେ ସଚେତନ କି ନୁହେଁ ତାହା ବ୍ୟକ୍ତିର ଆତ୍ମ ନିରୀକ୍ଷଣ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ।

ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଓ ଜୀବନସାରା ବୋଧର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ତରରେ ବିଶ୍ଲେଷଣ ଆବଶ୍ୟକ । ଯେଉଁ କର୍ମରେ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ପ୍ରତିପାଦନ କରିବାକୁ ସର୍ବଦା ପ୍ରୟାସ କରେ ସେ ପ୍ରୟାସ ପାର୍ଥିବ ପରିସରରେ ସୀମାବଦ୍ଧ କିମ୍ବା ଜୀବନର ମୌଳିକ ସ୍ଥିତି ଅପାର୍ଥିବ ସ୍ଥିତିରୁ ସଂଚାରିତ ତାହା ମଧ୍ୟ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବା ପ୍ରୟୋଜନ । ସ୍ୱୀୟ ପ୍ରୟାସ ଓ ପ୍ରୟୋଜନ ସାଂସାରିକ ସ୍ଥିତିରେ ଯେପରି ଗତି କରୁଛି ତାହା ଗତିକରିବା ବିଧିସମ୍ମତ ତାହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା ଅବ୍ୟାହନ ରହିବା ଉଚିତ୍ ।

ଔଚିତ୍ୟବୋଧ ମଧ୍ୟରେ ସଂସାର ଓ ଅନାସକ୍ତି ଦୁଇଟିର ସଂଘର୍ଷ ରହିଆସିଛି । ବହୁ ସମୟରେ ଯେଉଁ ପରିସ୍ଥିତି ଦେଖାଦିଏ ବ୍ୟକ୍ତିର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସଚେତନ ନ ହେଲେ ସ୍ଥିତି ଅଜ୍ଞାନ ଅନ୍ଧକାର ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ହୋଇଯାଏ । ତେଣୁ ସଂସାରକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବା ପାଇଁ ଆତ୍ମନିଷ୍ଠ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ବ୍ୟକ୍ତିର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱକୁ ଆଚ୍ଛାଦନକରିବା ନିମନ୍ତେ ସଂସାର ନାନା ପ୍ରଲୋଭନର ବଳୟ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବା ବେଳେ ସେ ଆକର୍ଷଣକୁ ପ୍ରଥମରୁ ଅପସାରଣ କରିବା ହିଁ ପ୍ରୟୋଜନ ତେଣୁ ବ୍ୟକ୍ତିର ପ୍ରୟୋଜନ। ବୋଧକୁ କିପରି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରାଯିବ ତାହା ଜୀବନ ବୋଧର ପ୍ରଥମ ସୋପାନରୁ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ହେବା ଉଚିତ ।

ସନ୍ନ୍ୟାସ ହେଉଛି ସତ୍ ସଂବିତ୍ ଧାରା ଓ ପରିଣତି । ଏ ଧାରା ହେଉଛି ଗତି ଓ ପ୍ରଗତିର ଧାରା । ମଣିଷ ସାଂସାରିକ ଦୁଃଖ ଓ ସୁଖ ମଧ୍ୟରେ ଜୀବନର ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୁହୂ□ିକୁ ଯଦି ପ୍ରକୃତିର ପ୍ରବାହମାନ ତା□ିକ ସତ୍ୟ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରେ ତେବେ ପ୍ରତିଟି ପଦକ୍ଷେପ ଗତିର ନିୟମିତ ଧାରାରେ ସମ୍ଭବ ହୁଏ । ତେଣୁ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଉପନୀତ ହେବାପାଇଁ ପ୍ରତିଟି ପଦକ୍ଷେପ ବିଷୟରେ ସଚେତନ ହେବା ବାଞ୍ଛନୀୟ । ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ସମିତିର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତ୍ରୀ ମାଡାମ ବ୍ଲାଭାଟସ୍କି ସତ୍ୟସନ୍ଧାନ ପାଇଁ ଯେତେବେଳେ ଗୃହତ୍ୟାଗ କଲେ, ସେତେବେଳେ ଆତ୍ମସ୍ଥ ତପସ୍ୱିନୀ ପରି ବହୁପଥ ଅତିକ୍ରମ କରିଥିଲେ । ସଂସାର ପ୍ରତି ତାଙ୍କର ଅନାସକ୍ତି ହିଁ ଥିଲା ତାଙ୍କର ଆୟୁଧ । କୌଣସି ନିଶ୍ଚେତନର ଛାୟା ତାଙ୍କ ପଥ ଅବରୁଦ୍ଧ କରି ପାରି ନ ଥିଲା । କୌଣସି ସମୟରେ ସଂସାରର ମାୟାମଧୁର ଆକର୍ଷଣ ତାଙ୍କୁ ସନ୍ଧାନୀ

ଯାତ୍ରାରୁ କ୍ଷାନ୍ତ କରି ପାରିନଥିଲା । ସେ ଗୋଟିଏ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚାରର ଧାରାରେ ଗତି କରୁଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରତିଟି ପଦକ୍ଷେପ ଥିଲା ଅନ୍ୱେଷାର ପଦକ୍ଷେପ । ସ୍ୱୀୟ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ସ୍ଥିତିରେ ସେ ଥିଲେ ନିଷ୍କଳ । ସେ ବହୁ ଅପମାନଜନକ ପରିସ୍ଥିତିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱୀୟ ଅମାୟିକ ଅସ୍ତିତ୍ୱ ବୋଧ ଯୋଗୁଁ ସେ ପରିସ୍ଥିତି ସବୁ ସ୍ୱତଃ ଦୂରେଇ ଯାଇଥିଲେ । ସେ ସଂଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱାଧ୍ୟାୟକୁ ଜୀବନର ପଥ ଭାବେ ସର୍ବଦା ଅବଲମ୍ବନ କରିଥିଲେ । ସେହିପରି ଆନିବେସାନ୍ତ ଥିଲେ ସାଂସାରିକ ଜୀବନ ଧାରା ମଧ୍ୟରେ ତପସ୍ୱିନୀ । ଜାୟା ଓ ଜନନୀ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ସାଂସାରିକ ସ୍ୱାଚ୍ଛନ୍ଦ୍ୟର ବ୍ୟୁହ ମଧ୍ୟରୁ ନିଜକୁ ଦୂରେଇ ରଖିଥିଲେ । ସତ୍ୟସ୍ୱୀକୃତି ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ଥିଲା ଆୟୁଧ । ମାଡାମ୍ ବ୍ଲାଭାଟସ୍କିଙ୍କ “Secret Doctrine” ପଢ଼ି ସେ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ସମିତିରେ ଯୋଗ ଦେବାପାଇଁ ମାଡାମ୍ ବ୍ଲାଭାଟସ୍କିଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସିଥିଲେ ଏବଂ ମାଡାମ୍ ବ୍ଲାଭାଟସ୍କି ତାଙ୍କୁ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ସମ୍ମାନ ସହିତ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ସମିତିର ସଭ୍ୟ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ନିରପେକ୍ଷ ବିଚାରରେ ପ୍ରତିପାଦିତ ହେବ ଯେ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ସମିତିର ‘ସତ୍ୟାତ୍ନାସି ପରୋଧର୍ମଃ’ ଏକ ଉପଲବ୍ଧିର ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଯାହାର ଜୀବନ ସତ୍ୟ ପାଳନ ଓ ପୋଷଣ ପାଇଁ ଅଭିପ୍ରେତ । ସେହି ଅଭିପ୍ରାୟରୁ ସ□ାରିତ ହୋଇଛି ବିଶ୍ୱ ଭ୍ରାତୃତ୍ୱ ।

ବିଶ୍ୱ ଭ୍ରାତୃତ୍ୱର ଏକ ଅଂଶ ବ୍ୟକ୍ତିର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ । ଏହା ଏକ ଉପଲବ୍ଧି । ଅଭିଜ୍ଞତା ଓ ଉପଲବ୍ଧି ବିଷୟରେ ବ୍ୟକ୍ତି ସଚେତନ ନ ହେଲେ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ସମିତିର ଉଦ୍‌ଘୋଷିତ ସତ୍ୟ ଅନୁସାରେ ଜୀବନଯାତ୍ରାର ପଥ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ସ୍ୱପ୍ନ ଓ ସମ୍ଭାବନାର ଏ ସଂସାରର ପୂର୍ଣ୍ଣିରେ ମଣିଷ ପେଷି ହୋଇଯାଏ । ତହିଁରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ପାଇଁ ମଣିଷର ଚେଷ୍ଟା ଯେ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଏହା ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ହେବ । ଏ ସ୍ୱୀକୃତି ସାଧନାସାପେକ୍ଷ ।

ସାଧନାର ଧାରା ସଂବନ୍ଧରେ ବାରମ୍ବାର ବହୁଶାସ୍ତ୍ର ଓ ନୀତି ଗ୍ରନ୍ଥମାନ ରଚିତ ହୋଇଛି । ମଣିଷ ଯେ ସେ ସଂବନ୍ଧରେ ଅନବିହିତ ତାହା କହିହେବ ନାହିଁ । ତେବେ ସାଧାରଣ ମାନସିକତାରେ ମଣିଷ ଯେତେବେଳେ ଯାହା କହେ ତାହା ନୀତି, ନିୟମ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ; କିନ୍ତୁ ଯାହା କରେ ତାହା ନୀତି

ବିରୁଦ୍ଧ ହୋଇଥିବାରୁ ଫଳପ୍ରଦ ହୁଏନାହିଁ । ତେଣୁ ସେ ସ୍ୱୀୟ ବିବେକକୁ ଅବଗୁଣ୍ଠିତ କରି କାମନା ବାସନାର ତୁଷ୍ଟି ନିମି□ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥାଏ । ତାହା ଅବିଦ୍ୟା । ଅବିଦ୍ୟା ଯେଉଁ ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟିକରେ ସେପରିସ୍ଥିତିର ଘୂର୍ଣ୍ଣିରେ ଅସ୍ଥିର ହୋଇ ସେ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟକରେ ଯେ ତହିଁରୁ ମୁକ୍ତି ହେବା ସମ୍ଭବ ହୁଏନାହିଁ । 'ବିଦ୍ୟା ବିମୁକ୍ତୟେ' ନୀତି ବାକ୍ୟ ଲୁଚିଯାଏ କେଉଁଠି ସେ ତାହା ଜାଣିପାରେ ନାହିଁ ।

ଚଳନଶୀଳ ଜଗତର ଜୀବନ ଧାରା ଅପ୍ରମେୟ । ମାନବର ଜୀବନ ସଂବଳ ମାନବିକତା ଯାହା ଗୋଟିଏ ମୁହୂ□ରେ ନୁହେଁ ମୁହୂ□ ମହାକାଳର ଅଂଶ, ତେଣୁ ମହାକାଳଠାରୁ ପୃଥକ୍ ନୁହେଁ । ଜନ୍ମ, ଜନ୍ମାନ୍ତର ଧରି ମାନବ ଯାହା କରେ ତାହାର ପରିଣତି ବିଷୟରେ ସେ ସଚେତନ ହେବା ବାଞ୍ଛନୀୟ । ଜନ୍ମ-ମୃତ୍ୟୁର ବ୍ୟବଧାନ କାଳକୁ କଳନା କରିବା ମାନବ ପକ୍ଷରେ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ସର୍ବଦା ସଚେତନ ରହିବା ପାଇଁ ନୀତି ଶାସ୍ତ୍ରସମୂହ ନୀତି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଛନ୍ତି । ନୀତି ଅନୁସାରେ ମଣିଷ ସ୍ୱୀୟ ଜୀବନ ଧାରାର ପଥ ନିରୂପଣ କରନ୍ତା, ତାହେଲେ ସେ ବହୁବିଧ ବିପଦରୁ ହୁଏତ ରକ୍ଷା ପାଆନ୍ତା, ଏ ପରିସ୍ଥିତି ପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ବିଚାର କରିବାକୁ ହେବ ସ□ିତ ସୁକର୍ମ ଓ କୁକର୍ମର ପ୍ରଭାବ କେତେ ପରିମାଣରେ ପ୍ରତ୍ୟେକବାର ଜନ୍ମ ଓ ମୃତ୍ୟୁ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଭୋଗ ହେଉଛି । ସଚେତନ ବ୍ୟକ୍ତିର ବିଚାର ସେଥିପାଇଁ ଇଂଗିତ ଦିଏ ଏବଂ ଆଲୋକ ଦିଏ ।

ଆଲୋକ ଓ ଅନ୍ଧକାର ସଂବନ୍ଧୀୟ ଚିନ୍ତା ଓ ଚେତନା ମାନବିକତାର ଗ୍ରନ୍ଥିମୋଚନ କରନ୍ତି । ଏ ଗ୍ରନ୍ଥି ମାନବିକ ବିଚାରର ଗ୍ରନ୍ଥି ଏବଂ ବିବେକ ତାହାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ କେନ୍ଦ୍ରରେ କେବେ ସକ୍ରିୟ କେବେ ନିଷ୍କ୍ରିୟ । କିନ୍ତୁ ଯେଉଁମାନେ ସାଧନା ପାଇଁ ନିଜକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତି ସେମାନେ ସର୍ବଦା ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି ମାନବିକ ବିଚାରର ଗ୍ରନ୍ଥି ମୋଚନ କରିବାକୁ ।

ପ୍ରକୃତି ମାଧ୍ୟମରେ ସୃଷ୍ଟିର ସକଳ କ୍ରିୟା କେବଳ ପୃଥିବୀରେ ନୁହେଁ, ଆକାଶରେ ମଧ୍ୟ ବିସ୍ତାରିତ । ପ୍ରକୃତିର ବ୍ୟାପ୍ତି ସକଳ ପ୍ରଶ୍ନ ଓ ତାହାର ଉ□ର ଦେଇ ଆସିଛି । ମାନବ ଯେପରି ଭାବରେ ପ୍ରକୃତିକୁ କେବଳ

ଦେଖି ଆସିଛି ଓ ଅନୁଭବ କରିଆସିଛି ସେହିପରି ଭାବରେ ତାକୁ ନ୍ୟାୟ ବା ଅନ୍ୟାୟର ଉ□ର ଦେଇଛି । ମନସ୍ୱୀ ମାନବ ପ୍ରକୃତିର କ୍ରିୟାରେ ଅସ୍ଥିର ହୁଏନାହିଁ । ସେ ଗତିଶୀଳ, ମାତ୍ର ଦୁର୍ଗତିରୁ ମୁକ୍ତ । ତେଣୁ ସେ ଅଶାନ୍ତ ବା ଉତ୍ପୀଡ଼ିତ ନୁହେଁ। ସେମାନଙ୍କ ବୋଧର ଶୀର୍ଷ ସୋପାନରେ ଆତ୍ମବୋଧ ପରମାତ୍ମା ବୋଧ ପାଇଁ ତପନିଷ୍ଠ । ଜୀବନକୁ ଯାତନାମୁକ୍ତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ମାନବିକତାର ବିକାଶ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କାରଣ ସୂତ୍ରରେ ଅପରିମେୟ ବିଶ୍ୱ ବିଷୟରେ ସଚେତନ ହେବା ନିମନ୍ତେ ତପନିଷ୍ଠ ତପସ୍ୱୀମାନେ ଯାହା କହିଛନ୍ତି ତାହା ସଦ୍‌ଗ୍ରନ୍ଥ ଭାବେ ରହି ଆସିଛି । ତହିଁରେ ଗୁଣାତ୍ମକ ସୃଷ୍ଟିଠାରୁ ନିର୍ଗୁଣ ବ୍ରହ୍ମ ବିଷୟରେ ଚେତନା ଓ ଚିନ୍ତାମାନ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି । ଯେଉଁମାନେ ସେସବୁ ବିଷୟରେ ଯଥାର୍ଥ ଜ୍ଞାନ ଅର୍ଜନ କରନ୍ତି ସେମାନେ ଜ୍ଞାନାତ୍ମବ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ଖଳନ ହୁଏନାହିଁ । ସେମାନେ ସାଧାରଣତଃ ଅଦୃଶ୍ୟ ଆଲୋକ । ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖିବାପାଇଁ ଅମ୍ଳାନ ଓ ଅନାଚ୍ଛନ୍ନ ଦୃଷ୍ଟି ପ୍ରୟୋଜନ । ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ତ□୍ୱ ସେମାନଙ୍କ ବୋଧ ପରିସରରେ ଦେଦୀପ୍ୟମାନ। । ଏ ତ□୍ୱମାନ ଅବିନାଶୀ ଓ ଅନାଚ୍ଛନ୍ନ । ଯେଉଁ ଦୃଷ୍ଟି ଓ ବୋଧ ଅମ୍ଳାନ ଓ ଅନାଚ୍ଛନ୍ନ ସେ ଦୃଷ୍ଟି ତ□୍ୱ ଦ୍ରଷ୍ଟା, ସତ୍ୟଦ୍ରଷ୍ଟା ।

ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ମାନଙ୍କରେ ତ□୍ୱଦ୍ରଷ୍ଟା, ସତ୍ୟଦ୍ରଷ୍ଟା ସାଧକ ଯେ ଆଦୌ ନାହାନ୍ତି – ଏହା କହି ହେବନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ସାଂସାରିକ ପରିବେଶରୁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ମୁକ୍ତ ହୋଇ କେଉଁଠି ଅଛନ୍ତି ତାହା ଜାଣିବା ସହଜ ନୁହେଁ । ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ସମିତି ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ବସ୍ତୁବାଦର ବଳୟ ମଧ୍ୟରେ ଗତି କରୁଥିବା ଦେଶରେ । ତାହାର କାରଣ ଯାହା ହେଉ, ତାହାର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେଲା ଭାରତରେ । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭାରତ ଯେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଚେତନାର ଦେଶବୋଲି ସ୍ୱୀକୃତ ହୋଇ ଆସୁଛି ତାହା କେହି ଅସ୍ୱୀକାର କରିବ ନାହିଁ । ବିଶ୍ୱ ଭ୍ରାତୃତ୍ୱ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ସମିତିର ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ଚେତନାରେ ରହିଛି । ଏ ଦେଶର ଜୀବନ ଚିନ୍ତାରେ ଗଭୀର ତ□୍ୱମାନ ଧର୍ମ, ବିଜ୍ଞାନ ଦର୍ଶନ ଗୋଟିଏ ସୂତ୍ରରେ ଅବଧାରିତ । ସତ୍ୟ ହିଁ ସୂତ୍ରର ଅବଧାରକ । ସତ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧି ପାଇଁ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାଂ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଗ୍ରନ୍ଥ

ବହୁତ ରହିଛି, ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ବହୁତ ରହିଛି, ଉପଳ ଖଣ୍ଡମାନଙ୍କରେ ବହୁବିଧ ଉପାସନାର ପଥ ଲିଖିତ ହୋଇ ରହିଛି । ହିମାଳୟର ଅନେକ ଗୁମ୍ଫା ରହିଛି ଯାହା ଲୋକଲୋଚନକୁ ଆସିନାହିଁ । ସାଧନାଳୟ ହିମାଳୟର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ସତ୍ୟକୁ କେଉଁ ତପସ୍ୱୀ–ସାଧକ କେତେ ପରିମାଣରେ ଉପଲବ୍ଧି କରିଛନ୍ତି ତାହା କହି ହେବନାହିଁ । ତେବେ ତପନିଷ୍ଠ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁଲେ ଦିଶେ ବହୁ ସତ୍ୟସାଧକ ତପସ୍ୱୀ ପ୍ରଶାନ୍ତ ଆତ୍ମସ୍ଥ ଭାବରେ ଆଲୋକ ବ□କା ପରି ଆଲୋକ ବିକିରଣ କରୁଛନ୍ତି ଯେପରି ସତ୍ୟବୋଧର ସ୍ପନ୍ଦନ ଓ ସ୍ମୃ□ । ଅର୍ଜୁନ ଦେଖିଛନ୍ତି ଭଗବାନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ବିଶ୍ୱରୂପ ଏବଂ କହିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରି କହିଛନ୍ତି–

ପଶ୍ୟାମି ଦେବାଂସ୍ତବ ଦେବ ଦେହେ
ସର୍ବାଂସ୍ତଥା ଭୂତ ବିଶେଷ ସଂଘାନ
ବ୍ରହ୍ମାଣମୀଶଂ କମଳାସନସ୍ଥ
ମୃଷୀଂଶ୍ଚ ସର୍ବାନୁରଗାଂଶ ଦିବ୍ୟାନ୍
ଅନେକ ବହୁଦରବକ୍ତ୍ରନେତ୍ରଂ
ପଶ୍ୟାମିତ୍ୱାଂ ସର୍ବତୋଽନନ୍ତରୂପମ୍
ଯନ୍ତଂ ନ ମଧ୍ୟଂ ନ ପୁନସ୍ତବାଦଂ
ପଶ୍ୟମି ବିଶ୍ୱେଶ୍ୱର ବିଶ୍ୱରୂପ ।

(ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍‌ଗୀତାର ଏକାଦଶ ଅଧ୍ୟାୟ – ଶ୍ଳୋକ ୧୫ ଓ ୧୬)

ବିନୋଦ ବିହାରୀ ପଲାଇ
ସଂପାଦକ

ସେବା

ଅଶୋକ କୁମାର ମହାପାତ୍ର

ପବିତ୍ର ସେବା ହୃଦୟର ଏକ ବିଶିଷ୍ଟ ଉତ୍କର୍ଷ। କ୍ରମ ବିକାଶର ଏକ ପରିପକ୍ୱ ଅବସ୍ଥାରେ କେବଳ ଏହା ଆସେ। ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜୀବନର ଏହା ଏକ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସ୍ତମ୍ଭ, ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ଉନ୍ମୀଳନର ଏକ ପ୍ରକାଶ। ଏହା ବିନା ସତ୍ୟ ପଥର ଯାତ୍ରୀ ହେବା ଅସମ୍ଭବ। ସେ ପତରେ ଯାତ୍ରୀ ହେଲେ ଏହି ଗୁଣ ଅଧିକ ପରିପୁଷ୍ଟ ହୁଏ। ଗୁପ୍ତ ବିଦ୍ୟା କହେ ଯେ କ୍ରମ ବିକାଶ ପ୍ରତମେ ପ୍ରକୃତିର ପ୍ରେରଣା ଦ୍ୱାରା ଘଟେ, ପର ତାହା ନିଜ ଉଦ୍ୟମ ଓ ପ୍ରେରଣା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ। ପ୍ରଥମେ ଅନେକ ଜନ୍ମ ଯାଏ ପ୍ରାକୃତିକ ପ୍ରେରଣାରେ ମଧ୍ୟ ପରୋପକାର ଅଂଶ ବେଶି ନ ଥାଏ। କିନ୍ତୁ କିଛି ଜନ୍ମ ପରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପରତା ଏହି ପ୍ରାକୃତିକ ପ୍ରେରଣାରେ ଅଧିକ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରେ। ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଗୁଣର ପରିପ୍ରକାଶ ହୁଏ ଓ ଆମେ ତାହା ପ୍ରତି ଯେତେ ଯେତେ ଆକର୍ଷିତ ହେଉ ତାହା ଆମ ଜୀବନରେ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ସ୍ଥାନ ଗ୍ରହଣ କରେ। ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପ୍ରେରଣା ତ ସୁପ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ସବୁବେଳେ ଥାଏ, ମାତ୍ର ଜୀବନଧାରାର ଗୋଟିଏ ସ୍ତର ପରେ ଏହାର ଉନ୍ମୀଳନ ଶୀଘ୍ର ଶୀଘ୍ର ଘଟେ। ଯେଉଁ ଆବରଣ ଗୁଡ଼ିକ ଏହାକୁ ତମସାଚ୍ଛନ୍ନ କରି ରଖିଥାଏ ତାହାଦୂର ହୋଇଯାଏ। ଯଦି ସାଧନା ଅବ୍ୟାହତ ରହେ ଆତ୍ମା ପରମାତ୍ମା ସଙ୍ଗେ ଲୀନ ହୋଇଯାଏ। କ୍ରମବିକାଶର ଏହି ସ୍ରୋତକୁ କେହି ଅଟକାଇ ପାରେ ନାହିଁ। ଏହି ପ୍ରାକୃତିକ ପ୍ରେରଣାକୁ ଆମେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଇଚ୍ଛା ଶକ୍ତି କହିପାରୁ। ଶେଷରେ ଏହା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ୱାର୍ଥପରତା ନିଃଶେଷ କରିଦିଏ ଓ ନିମ୍ନ ଇଚ୍ଛାଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦମନ ହୋଇଯାନ୍ତି ଓ ଆମେ ପ୍ରକୃତିର ପବିତ୍ର ଓ ପରିହିତକାରୀ ଶକ୍ତିରେ ପରିଣତ ହୋଉଯାଉ। ଇତିହାସରେ ଦେଖାଯାଏ ସବୁ ଯୁଗରେ କିଛି ମହାନ ପବିତ୍ର ଆତ୍ମା ସମାଜରେ ବତୀଘର ପରି ଆଲୋକ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥାଆନ୍ତି। ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନ ସମାଜ ସେବା ପାଇଁ ସର୍ବଦା ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ। ସେମାନେ ମନୁଷ୍ୟ ଜାତିର ଆଦର୍ଶ। ସେମାନେ ବୋଧିସ□ ପରି ଜନ୍ମ ଜନ୍ମ ଧରି ପରସେବା ପାଇଁ ଜୀବନ ଧରି ଆସୁଛନ୍ତି।

ପବିତ୍ର ସେବା କ'ଣ ?

ପବିତ୍ର ସେବାର ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥ ଆଲୋଚନା କରିବା। ଭକ୍ତି, ନୈତିକତା ଓ ଚେତନାର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଅବସ୍ଥା ଯେତେବେଳେ ଆଧାତ୍ମିକ ଗୁଣକୁ ଆଚ୍ଛାଦନ କରେ ସେତେବେଳେ କେବଳ ଆମେ ନିଜକୁ ପବିତ୍ର କହିପାରିବୁ। ସାଧାରଣତଃ ସେବକର ସ୍ଥାନ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କଠାରୁ ନୀଚ ବୋଲି ଧରାଯାଏ। ସେବା ବାଧ୍ୟ ହୋଇ କରାଯାଏ, ଯେତେବେଳେ ଅନ୍ୟ ଗତି ନଥାଏ। ଦରିଦ୍ର ଲୋକମାନେ ଅର୍ଥ ବିନିମୟରେ ଧନୀ ଲୋକଙ୍କର ସେବା କରିଥାନ୍ତି। ଏହି ସେବା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ; କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ ଏହି ସେବାର ପବିତ୍ରତା ସଙ୍ଗେ କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନଥାଏ। ଯେତେବେଳେ 'ପବିତ୍ର' ଓ 'ସେବା'କୁ ଯୋଡ଼ି ଦିଆଯାଏ ସେତେବେଳେ ନୈତିକତା, ସଦ୍‌ଗୁଣ ଓ ଶ୍ରେଷ୍ଠତା କାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୁଏ। ସେତେବେଳେ ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ ହିତକର ହୁଏ।

ଥରେ ଜଣେ ଗୁରୁ କହିଥିଲେ ସେ ତା'ଙ୍କ କ□ବ୍ୟ ପାଳନ କରିବାରେ ମଣିଷ ଜାତିର ଦାସ। ସେ ଅବଶ୍ୟ ସାଧାରଣ ଅର୍ଥରେ ସେବା କଥା କହୁନଥିଲେ। ସେ କହିଥିଲେ ତାଙ୍କ ଜୀବନ ସବୁ ଜୀବନ ଧାରାର ସେବା ପାଇଁ ସମର୍ପିତ ଥିଲା। ସେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସେବା ନୁହେଁ, ସମଗ୍ର ମନୁଷ୍ୟ ଜାତିର ହିତ କରବାକୁ ଶିକ୍ଷା ପାଇଥିଲେ। ଏହା ହିଁ ପବିତ୍ର ସେବାର ପ୍ରକୃତ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ - ସବୁଠାରୁ ଉଚ୍ଚତମ ଓ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ପବିତ୍ର ସବାରେ କେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିର ସେବା କରାଯାଉଛି ତାହାର ପରିଚିତି ମନରେ ନ ଥାଏ। ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ନାମରେ ହିଁ ସେବା କରାଯାଏ।

ପବିତ୍ର ସେବା ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ଓ ବରିହଙ୍ଗର ପ୍ରକୃତିର ସଙ୍ଗମ। ଅନ୍ତର୍ମୁଖୀ କାରଣ ଏହା ଏପରି ଗୋଟିଏ ମନ ଯାହା ସଦାବେଳେ ତାହାର ଦୈବୀ ଉତ୍ସ ଓ ଐଶ୍ୱରିକ ଗୁଣ ବିଷୟରେ ଅବଗତ ଥାଏ, ପୁଣି ଏହା ବହିର୍ମୁଖୀ କାରଣ ସେହି ମନ ସବୁବେଳେ କାହାର ଦୁଃଖ ଦୂର କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ଖୋଜୁଥାଏ। ଯେଉଁ ମନର ସବୁ ଜୀବନ ପରି ଏକାପରି ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ଭକ୍ତି ଥାଏ କେବଳ ତାହାର ଏପରି ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ମନୋବୃ□ ଥାଏ। ଯେଉଁ ମନ କେବଳ ନିଜ ସ୍ୱାର୍ଥ କଥା ଭାବୁଥାଏ ତାହାଠାରୁ ଏପରି ମନୋବୃ□ ଆଶା କରିବା ବ୍ୟର୍ଥ।

ଶେଷକୁ ଅବଶ୍ୟ ଏହି ଦୁଇ ପ୍ରବୃ□ ମିଶି ଗୋଟିଏ ପୂର୍ଣାଙ୍ଗ ଓ ସକ୍ରିୟ ଚେତନାରେ ପରିଣତ ହୁଏ। ଏନ୍. ଶ୍ରୀରାମ ଭକ୍ତି ମନର ଏହି ଦ୍ୱୈତ ଗତି ବିଷୟରେ କହନ୍ତି : "ବିଶ୍ୱନିୟନ୍ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ଭକ୍ତି, ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ଅନୁରକ୍ତି ଆମ ଚାରିଆଡ଼େ ଥିବା ଜୀବଙ୍କ ସେବାଠାରୁ କୌଣସି ମତେ ଅଲଗା ନୁହେଁ- ସେ ସେବାର ଗୁଣ ଯାହା ବା ହେଉ ଥାଉ ନା କାହିଁକି।" ଆମେ ଯେତେବେଳେ ବିଶ୍ୱନିୟନ୍ତା ବା ବ୍ରହ୍ମଙ୍କୁ ଆମର ଭକ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଣାମ ଜଣାଉଛୁ, ଆମର ବ୍ୟକ୍ତି ଚେତନାର ପରିସୀମାକୁ ପ୍ରସାରିତ କରୁଛୁ- ସବୁ ଯେ ସେଇ ଏକ ଜୀବନ ସେହି ଭାବନାରେ ସିକ୍ତ ହେଉଛୁ। ଗୀତାରେ ଭଗବାନ ଅର୍ଜ୍ଜୁନଙ୍କୁ କହିଛନ୍ତି-

ଆତ୍ମଠାରେ ମନ ଓ ବୁଦ୍ଧିକୁ ସ୍ଥିର କରି ରଖ, ମୃତ୍ୟୁପରେ ଆତ୍ମଠାରେ ହିଁ ଅବସ୍ଥାନ କରିବ। ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ। ଯଦି ଆତ୍ମ ପ୍ରୀତି ନିମି□ କର୍ମ କରିବାକୁ ଅକ୍ଷମ ହୁଅ ତେବେ ଆତ୍ମଠାରେ କର୍ମ ସମର୍ପଣ ରୂପ ଯୋଗକୁ ଆଶ୍ରୟ କରି ସଂଯତ ଚି□ ହୋଇ ସମସ୍ତ କର୍ମର ଫଳ ତ୍ୟାଗ କର।'

ବ୍ୟକ୍ତି ବ୍ରହ୍ମ ସଙ୍ଗେ ଏକ ହୋଇଗଲେ ଏହା ନୁହେଁ ଯେ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଲୋପ ହୋଇଯାଏ। ବ୍ୟକ୍ତି ତାହାର ସ୍ଥାନ ଜାଣେ; ତାହାର କ୍ଷୁଦ୍ରତା ଓ ଅଳୀକତା ବିଷୟରେ। ତାହାର କର୍ମଫଳ ଆକାଙ୍କ୍ଷା ଲୋପ ପାଏ। ବାହ୍ୟ ସଂସାରରେ ସେ ଆଶ୍ରା କରେ ନାହିଁ, ତାହାର ଧର୍ମ ବା ଅନ୍ତରର ଚରିତ୍ର ସବୁଠାରୁ ମହ□ୂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ। ଭଗବାନ ଅର୍ଜୁନଙ୍କୁ 'ମାମେକଂ ଶରଣଂ ବ୍ରଜ' ଉପଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି। ଆମେ ଆମ ଧର୍ମରେ ସଂସ୍ଥାପିତ ହେଲେ, 'ଏକ ଜୀବନ' ନୀତିରେ ଓତଃପ୍ରୋତ ଭାବରେ ଜଡ଼ିତ ରହିବୁ। ବୃହଦାରନାକ ଉପନିଷଦୟରେ ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି-

ଯଥାର୍ଥତଃ, ବିଭିନ୍ନ ଲୋକଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ସ୍ନେହ ଯୋଗୁଁ ସମସ୍ତ ବିଭିନ୍ନ ଲୋକ ଆମର ପ୍ରିୟ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ। କିନ୍ତୁ ଆମର ଅନ୍ତରାତ୍ମା ପ୍ରତି ଥିବା ପ୍ରେମ ଯୋଗୁଁ ବିଭିନ୍ନ ଲୋକଗୁଡ଼ିକ ଆମର ପ୍ରିୟ ହୁଅନ୍ତି।

ସେହିପରି ଅନ୍ୟ ପ୍ରାଣୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଥିବା ଶ୍ରଦ୍ଧା ଯୋଗୁଁ, ହେ ପ୍ରିୟେ! ସେମାନେ ଆମର ପ୍ରିୟ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ। କିନ୍ତୁ ଆମର ଅନ୍ତରାତ୍ମା ପ୍ରତି ଥିବା ପ୍ରେମ ଯୋଗୁ ଅନ୍ୟ ପ୍ରାଣୀମାନେ ଆମର ପ୍ରିୟ ହୁଅନ୍ତି।

ଯଥାର୍ଥତଃ ହେ ପ୍ରିୟେ ! ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କ ପ୍ରତି ଥିବା ଶ୍ରଦ୍ଧା ଯୋଗୁଁ ସୋମନେ ସମସ୍ତେ ଆମର ପ୍ରିୟ ନୁହଁନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଆମର ଅନ୍ତରାମବା ପ୍ରତି ଥିବା ପ୍ରେମଯୋଗୁଁ ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଆମର ପ୍ରିୟ ହୁଅନ୍ତି ।"

ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ 'ବ୍ରହ୍ମ' ଦେଖେ ତାହାର କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିବ□ନ ଦେଖାଯାଏ ।

ଋଣ ପରିଶୋଧ

ଆମ ଶରୀର ଓ ମନର ପରିପୋଷଣ ପାଇଁ ଆମେ କେତେ କେତେ ଜିନିଷ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ତାହା ଆମର ମନରେ ନ ଥାଏ । ସୂର୍ଯ୍ୟ, ପୃଥିବୀ, ଗଛବୃକ୍ଷ, ଅନ୍ୟ ପଶୁପକ୍ଷୀ ଆମକୁ ପୋଷଣ କରନ୍ତି । ଅମ୍ଳଜାନ ବିନା ଆମେ ମୁହୂ□ ବ□ି ପାରିବୁ ନାହିଁ । ସେପରି ଜଳ । ଆମର ଖାଦ୍ୟ ପାଇଁ ବହୁ ଲୋକଙ୍କ ପରିଶ୍ରମ ଓ ତ୍ୟାଗ ଲୋଡ଼ା । ମାନସିକ ସ୍ତରରେ ଆମେ ବହୁ ପୁରାତନ ଓ ଆଧୁନିକ ଲୋକଙ୍କ ଭାବନା ଓ ସଂସ୍କୃତି ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ । ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବଙ୍କ ସ୍ନେହ ବିନା ଆମର ଆବେଗମୟ ଜୀବନ ଶୁଷ୍କ ହୋଇଯାନ୍ତା । ପରିବେଶର ଏହି ସାହାଯ୍ୟ ବିନା ମନୁଷ୍ୟ ଜୀବନ ଅସମ୍ଭବ ହୁଅନ୍ତା । ଆମେ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ବସ୍ତୁ ଉପରେ କେତେ ଯେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ତାହା କ୍ୱଚିତ ଚିନ୍ତା କରୁ । ବରଂ ଆମେ ଆମର ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟକୁ ବହୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଓ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଦେଉ ।

ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା ଭୁଲିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଆମକୁ ଇତିହାସର ସବୁ ସମୟରେ ବହୁ ସାଧୁ, ସନ୍ନ୍ୟାସୀ, ଜ୍ଞାନୀ, ଗୁରୁମାନେ ବହୁତ ଉପାଦେୟ ଉପଦେଶ ଓ ତାଙ୍କ ଜୀବନର ଆଦର୍ଶ ଦ୍ୱାରା ଦୈବୀ ଗୁଣ ପ୍ରସ୍ଫୁଟିତ କରିବା ପାଇଁ ମାର୍ଗ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି । ଏହି ଜନ୍ମରେ ମଧ୍ୟ ଦୈବୀ ଜ୍ଞାନ ସମ୍ପର୍କରେ ଆସିବା ଆମର ପ୍ରାରବ୍ଧ କର୍ମ ଯୋଗୁଁ ସମ୍ଭବ ହୋଇଛି ଓ ଏହି ମୂଲ୍ୟବାନ୍, ଅସାଧାରଣ ଦୁଷ୍ପ୍ରାପ୍ୟ ସୁଯୋଗ ମିଳିଛି । ଏପରି ସୁଯୋଗ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସବୁ ଯୁଗରେ ମିଳେ ନାହିଁ । ସେହି ସୁଯୋଗକୁ ହାତଛଡ଼ା କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଆମେ ସେଥିପାଇଁ କୃତଜ୍ଞ ତ ରହିବା କଥା; ତାହାଛଡ଼ା ଏହି ଅହେତୁକ କୃପା ବିନିମୟରେ କିଛି ଋଣ ସଂସାରକୁ ପରିଶୋଧ କରିବା ଆମର ଦାୟିତ୍ୱ ।

ଆମେ ଯଦି ଏହି ଋଣ ପରିଶୋଧ କରୁନାହୁଁ, ଆମେ ଋଣୀ ରହୁଛୁ। ଜଣେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜିଜ୍ଞାସୁ ଗୋଟିଏ ଉତ୍କୃଷ୍ଟତର ସମାଜର ପ୍ରତିଷ୍ଠାରେ ସକ୍ରିୟ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉଚିତ। କର୍ମ ଯେଉଁ ସୁଯୋଗ ଆମକୁ ଦେଇଛି ତାହାର ପୂର୍ଣ ବିନିଯୋଗ କରିବା ଉଚିତ। ଯେକୌଣସି ସେବାରେ ଆମେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାଣରେ କର୍ମ କଲେ ଏକ ଗଭୀର ଆତ୍ମପ୍ରସାଦ ଆସେ। ପରୋପକାର କାର୍ଯ୍ୟ ଯେତେ ସାନ ହେଲେ ହେଁ ସଂସାରରେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ କାମରେ ତାହା ଏକ ସାହାଯ୍ୟ। ମାଡାମ୍ ବ୍ଲାଭାଟ୍‌ସ୍କିଙ୍କ ଭାଷାରେ ତାହା ସଂସାରକୁ ବସ୍ତୁବାଦରୁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକତା ଆଡ଼କୁ କିଛି ବାଟ ନେଇଥାଏ। ବିକାଶକୁ କିଛି ଆଗେଇ ନିଏ। ଯେକୌଣସି ପବିତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ ଈଶ୍ୱରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରତିଫଳନ; ସାମାନ୍ୟ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସଂସାରରେ ତାହା କିଛି ସୁଖ ଆଣେ। ଏହାହିଁ ପବିତ୍ରତା ଓ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଉତ୍କର୍ଷତା। ଆମେ ପବିତ୍ର ସେବା କଥା ଆଲୋଚନା କରୁଛେ। ଏହା ଆମ ବ୍ୟବହାରରେ କିପରି ପ୍ରକାଶ ପାଏ ? ଆମର ଅଧିକାଂଶ କାର୍ଯ୍ୟ କାମନା ପ୍ରଣୋଦିତ। ତେଣୁ ଉ□ର ସରଳ। କାର୍ଯ୍ୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଉପରେ ତାହା ପବିତ୍ର ବା ଅପବିତ୍ର ବିବେଚିତ ହୋଇଥାଏ। ଆଉ ଗୋଟିଏ କଥା- ଆମେ କାର୍ଯ୍ୟକୁ କେଉଁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖୁ ? ନିତିଦିନର ସାନ ସାନ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ତହିଁରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ। ଫୁଲଗଛରେ ପାଣି ଦେବା କଥା ଧରାଯାଉ। ଜଣକ ପାଇଁ ଏହା ଏକ ଅପ୍ରିୟ ଓ ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ। ଆଉ ଜଣକ ପାଇଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦଦାୟକ ସ୍ନେହପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ; ଫୁଲଗଛଟିକୁ ଦେଖିଲେ ତାହାର ହୃଦୟପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଯାଏ- ସତେ ଯେପରି ଫୁଲ ଗଛଟି ପାଣି ପାଇ ନିଜକୁ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଉଛି ଓ ଲୋକଟି ପ୍ରେମ ଓ ପ୍ରାଣ ଦେଇ ନିଜ ଖୁସି ଜଣାଉଛି। ଆମର ଚାରିଆଡ଼େ ଥିବା ସବୁ ବସ୍ତୁ ଓ ଜୀବନ ପ୍ରତି ସମ୍ମାନ ରହିବା ଉଚିତ। ମନରେ ସବୁବେଳେ ରହିବା ଉଚିତ ଯେ ବିଶ୍ୱର ସବୁ ପଦାର୍ଥର ଗୋଟିଏ ସହଜାତ ପବିତ୍ରତା ଅଛି।

ଆଜିକାଲି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ବ୍ୟବହାରରେ ସାଧାରଣ ଶାଳୀନତା ଓ ଭଦ୍ରାମୀର ଅଭାବ ରହୁଛି। ଆମ ବ୍ୟବହାରରେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସମ୍ବେଦନଶୀଳତା ରହିବା ଉଚିତ। ବିନା କାରଣରେ ଅନ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତି ଆମର ସନ୍ଦେହ, ବିରକ୍ତି, ଈର୍ଷା ରହିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ।

ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଭଲ ଚିନ୍ତା ପଠାଇବା ସହଜ କିନ୍ତୁ ମୂଲ୍ୟବାନ। ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପୁସ୍ତକ ପଠନ ଓ ମନନ ଏତେ ଉଚ୍ଚକୋଟୀର ଯେ ତାହା ପବିତ୍ର ସେବାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ। କାରଣ ତାହା ଆମ ଭାବନାକୁ ଦୂଷିତ ହେବାରୁ ବ□ାଏ ଓ ସେହି ଜ୍ଞାନ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଆସେ। ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାର ଛାତ୍ରମାନେ ଭାବନାର ଶକ୍ତି ବିଷୟରେ ଅବଗତ ହେବା ବିଧେୟ। ଯେତେ ସମୟ ଆମେ ସୁଭାବନାରେ ଆଚ୍ଛାଦିତ ହୋଇ ରହୁଛୁ, ସେତିକି ସମୟ ମଣିଷର ବିକାଶ ସାମାନ୍ୟ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତ୍ୱାରାନ୍ୱିତ ହେଉଛି। ଆମେ ଜାଣିଛୁ ଯେ, ମହାତ୍ମାମାନେ ମାନବ ଜାତିର ତ୍ୱରିତ କ୍ରମବିକାଶ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉନ୍ନତ ଭାବନା ବିଚ୍ଛୁରଣ କରନ୍ତି। ଯେଉଁମାନେ ଏପରି ଭାବନା ପାଇଁ ନିଜକୁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ରଖିଥାନ୍ତି ସେମାନେ ଏହାଦ୍ୱାରା ଉପକୃତ ହୁଅନ୍ତି।

ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ : ମଣିଷ ଜାତି ଅଭିନୟ କରିବାରେ ସବୁଠାରୁ ଦକ୍ଷ ଓ ଚତୁର। ନିଜେ ଗୋଟିଏ ମୁଖା ପିନ୍ଧି ସେ ନିଜର ଦୃଷ୍ଟିକୁ ବିକୃତ କରେ, ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଆମ ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ମଧ୍ୟ ମିଥ୍ୟାରେ ଆବୃତ ହୁଏ। ଏହି ମୁଖା ଦୂର କଲେ ଦୁଇଟି ଲାଭ ହୁଏ। ଆମେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପବିତ୍ର ଚରିତ୍ର ଆବିଷ୍କାର କରିପାରୁ, ଏପରିକି ଆମ ପ୍ରତି ଅନ୍ୟାୟ କରିଥିବା ଲୋକମଙ୍କ ମଧ୍ୟ। ଅନ୍ୟଟି ହେଲା ସୁନ୍ଦର ମୁଖା ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ମନର ପ୍ରତିଫଳନ ନୁହେଁ ତାହା ଜଣାପଡ଼େ।

ପ୍ରକୃତ ଯଥାର୍ଥ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ସାନସାନ କଥାରେ, କାମରେ ପରିପୁଷ୍ଟ ହୁଏ। ସେଥିପାଇଁ ସାଧାରଣ ବ୍ୟବହାରରେ ମଧ୍ୟ ସତର୍କ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ। ଜଣେ ଲୋକ କିପରି ଚାଲୁଛି, କଥା କହୁଛି, ଦୁଃଖାବସ୍ଥାରେ କିପରି ବ୍ୟବହାର କରୁଛି- ତାହା ବିଷୟରେ ବହୁ କଥା ପ୍ରକାଶ କରିପାରେ।

ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଦେଖିବା ପାଇଁ ସୂକ୍ଷ୍ମଦର୍ଶୀ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ। ଅନ୍ୟଲୋକର ଅନ୍ତରର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବିସ୍ମରିତ ହୋଇ ଦୋଷ କାଢ଼ିବା ସହଜ। ସବୁ କଥାରେ ସମାଲୋଚନା କରିବା, ତୃଟି କାଢ଼ିବା ସବୁଠାରୁ ସହଜ। ଜଣେ ଆମ ପ୍ରତି କିଛି ଅନ୍ୟାୟ କରିଥିଲେ ଆମେ ବହୁ ବର୍ଷ ଧରି ତା'ଙ୍କ ପ୍ରତି ଆକ୍ରୋଷ ରଖିଥାଉ। ଏପରି ମନୋଭାବରେ ଅନ୍ୟ ଲୋକର ଅନ୍ତରରେ ଯାହା ଭଲ ମହତ, ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ତାହ ଜାଣିବା ସମ୍ଭବ କି ? ଅନ୍ୟ ଲୋକର ମହତ ଗୁଣକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବାରେ ବହୁ ସମୟରେ ଆମକୁ ସୁଯୋଗ ମିଳେ। ଅନ୍ୟ

ଲୋକର ମହତ ଗୁଣ ଖାଲି ଦେଖିଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ପ୍ରସ୍ଫୁଟିତ ହୁଏ। ଆମର ଅନ୍ତର୍ଚକ୍ଷୁ ଖୋଲିଗଲେ ତାହା ଅନ୍ୟଲୋକର ଅନ୍ତରର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୁଏ। ଏହ ମଧ୍ୟ ପବିତ୍ର ସେବାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ।

ସୁସଙ୍ଗତି ଓ ବିଷୟ

ପବିତ୍ର ସେବା ନିମନ୍ତେ ସୁସଙ୍ଗତି ଆବଶ୍ୟକ। ବିନୟ ମଧ୍ୟ ତାହାର ଅଙ୍ଗ। ବିନୟୀ ହେବା ଅର୍ଥ ଦାସତ୍ୱ ନୁହେଁ। ଜୀବନର ରଙ୍ଗମ□ରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଅଭିନୟ ଅଦ୍ୱିତୀୟ। ବିନୟ ଭାବ ଥିବା ଲୋକ ଏହା ସ୍ୱୀକାର କରେ।

ଏଠାରେ ତପ୍ର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ ଆମେ ଖାଲି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଅନ୍ତରରେ ପବିତ୍ରତା ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ଜ୍ଞାତ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ।

ସରଳତା

ସେବା ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ସୁସ୍ପଷ୍ଟ, ଅନ୍ୟ କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୂକ୍ଷ୍ମ। ଆମର ଚଳଣୀ ଓ ବ୍ୟବହାର ଅନେକ ସମୟରେ ଆମର ବକ୍ତୃତା ଅପେକ୍ଷା ଆମକୁ ଅଧିକ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଅନାବୃତ କରେ।

ଜୀବନ ସରଳ; ଆମେ ଆମ ଭୁଲରୁ ତାକୁ ଜଟିଳ କରିଦେଉ। ପାର୍ଥିବ ପଦାର୍ଥ ଅପେକ୍ଷା ଈର୍ଷା, ଦ୍ୱେଷ, ଚିନ୍ତା, କାମନା ପରି ଆବର୍ଜନାର ଦୂରୀକରଣ ବେଶୀ କଷ୍ଟକର। ଏ ସବୁରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହିଲେ ଉଚ୍ଚତର ଜୀବନ ପାଇଁ ସମୟ ବା ସୁଯୋଗ ମିଳିବ ନାହିଁ। ଆମେ ଆମର କାମନା ପୂ□ି ପାଇଁ ଚ□ଳ ହେଲେ, ମନ ବିକ୍ଷେପିତ ହେବ। ଈଶ୍ୱର ()ଙ୍କ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ବଢ଼ିଲେ ବିକ୍ଷେପ କମିଯିବ। କ'ଣ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ ଓ କ'ଣ ଅନାବଶ୍ୟକ ସେ ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ଧାରଣା ପରିଷ୍କାର ହେବ। ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାରୁ ଏକ ସରଳ, ନୂତନ, ସୂକ୍ଷ୍ମ ଅନ୍ତର୍ଦୃଷ୍ଟି ଥିବା ମନ ଜନ୍ମ ନେବ; ତାହା ଏକ ସରଳ ସମାଜ ଗଢ଼ିବାରେ ସହାୟକ ହେବ। ପବିତ୍ର ସେବା ଏହାକୁ ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇ ପାରେ।

ଶାସ୍ତ୍ର ଅଧ୍ୟୟନରେ ମଧ୍ୟ ସରଳତାର ସ୍ଥାନ ରହିଛି। ପୁଙ୍ଖାନୁପୁଙ୍ଖ ବିବରଣୀର ନିଶ୍ଚୟ ସ୍ଥାନ ରହିଛି ତେବେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜୀବନରେ ମୂଳତ□ ଉପରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖି ଜୀବନ ଯାପନ କରିବା ସବୁଠାରୁ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ।

ସଂକ୍ଷେପରେ ଉପସଂହାରରେ କୁହାଯାଇପାରେ ଯେ ପବିତ୍ର ସେବା ଏକ ବ୍ରହ୍ମବିତ୍ ଜୀବନର ମୂଳଭି□। ଆମେ ଯେତେବେଳେ, ଯେତେ ସ୍ୱଳ୍ପ ସମୟ ପାଇଁ ହେଉ ନା କାହିଁକି, ପରୋପକାରରେ ମନୋନିବେଶ କରୁ ସଂସାରର ଜୀବନ ଢେଉ ସେ ସମୟରେ ପୂଣ୍ୟ ଆଲୋକରେ ଉଭାଦିତ ହୁଏ। ଆମେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯେତେ ବେଶୀ ପବିତ୍ରତା, ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଦେଖିବା ପ୍ରକୃତିର ପୂଣ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ତାହା ସେତେ ବେଶୀ ସହାୟକ ହେବ।

ପବିତ୍ର ସବା ଖାଲି ଏକ ବହିଃରଙ୍ଗ କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେଁ। ଏହା ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ଓ ବହିଃରଙ୍ଗ। ଅନ୍ତରଙ୍ଗ କାରଣ ମନ ଏକତ୍ୱ ପ୍ରତି ଆକର୍ଷିତ ହୁଏ ବହିଃରଙ୍ଗ କାରଣ ସବୁ ଜୀବନର ଦୁଃଖ ଦୂର କରିବାକୁ ମନ ତତ୍ପର। ଶେଷରେ ଏହି ଦୁଇ ସ୍ରୋତର ମିଳନ ଘଟେ। ପ୍ରଭୁଙ୍କ ପାଖରେ ଆତ୍ମ ସମର୍ପଣ କଲେ ହେଁ ପବିତ୍ରତାର ନିକଟ ହେବା ସମ୍ଭବ। ପ୍ରଭୁଙ୍କ କାମରେ ନିଃଶେଷ ହେବା ପବିତ୍ରତାର ଚିହ୍ନ।

❖❖❖

ଲେଖକ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ଲଜ୍‌ର ସଭ୍ୟ

ମନସ୍ତା□୍ୱିକ ବୟସ

ଡକ୍ଟର ଫକୀର ମୋହନ ସାହୁ

ଆମର ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନରେ 'ବୟସ' ଶବ୍ଦଟି ବହୁବ୍ୟବହୃତ ପରିଭାଷା । ଏହା ଖୁବ୍ ସରଳ ମନେହୁଏ । ମାତ୍ର ଏହା ପ୍ରକୃତରେ ସରଳ ନୁହେଁ । ଜୀବନ-ବିକାଶର ଗଭୀର ଚର୍ଚ୍ଚା କରୁଥିବା ବିଶେଷଜ୍ଞମାନଙ୍କ ମତରେ ଜନ୍ମଗତ ବୟସ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରେ । ଆମେ ଜନ୍ମଠାରୁ କେତେବର୍ଷ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ କରିଛୁ,ତାହା ଆମରି ଜନ୍ମଗତ ବୟସକୁ ସୂଚିତ କରିଥାଏ । ଏ ସମସ୍ତ ଆମ ଅଭିଜ୍ଞତାର ଏକ ସ୍ଥୁଳ ସୂଚକ । କିନ୍ତୁ ଏହା ଏକ ବିଶେଷ ନିର୍ଦ୍ଧାରକ ନୁହେଁ । ଆମେ ହୁଏତ ଗୋଟିଏ କର୍ମସଂସ୍ଥାରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁ ଯେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ବୃ□ିଗତ ଜୀବନର ଆରମ୍ଭର ଅଳ୍ପକିଛି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଗଭୀର ଅନୁଭବ,ଗଭୀର କର୍ମକୁଶଳତାର ଅଧିକାରୀ ହୋଇଛନ୍ତି । ଅଥଚ ଆଉ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଦୀର୍ଘ କୋଡ଼ିଏ ତିରିଶ ବର୍ଷ କାର୍ଯ୍ୟ କଳାପରେ ତାହାର ମଧ୍ୟ ବିଶେଷ କିଛି ପରିବ□ିନ ଘଟିନାହିଁ । ସୁତରାଂ ବୟସର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ବୁଝିବାକୁ ହେଲେ ବୟସର ବର୍ଗୀକରଣ ବୁଝିବାକୁ ହେବ ।

ଏକ ବୃହ□ର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ବିଚାର କଲେ ଚାରି ପ୍ରକାର ବୟସର ପରିକଳ୍ପନା କରାଯାଇ ପାରେ । ପ୍ରଥମଟି ହେଉଛି ଜୀବଭି□ିକ ବୟସ(ଇଓଙଂଖଙଏଓଉଇଖ ଇଏରଓଘଏ) ଶାରୀରିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ବ୍ୟକ୍ତିଜଣକ କେତେମାତ୍ରାରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ଅଧିକାରି ତାହା ତାଙ୍କର ଜୀବଭି□ିକ ବୟସକୁ ସୂଚିତ କରେ । ପ୍ରତି ମନୁଷ୍ୟ ଶରୀରରେ କେତୋଟି ମୁଖ୍ୟ ସଂସ୍ଥା ରହିଛି । ଖାଦ୍ୟ ହଜମ ଶ୍ୱାସକ୍ରିୟା ରକ୍ତ ସଂଚାଳନ,ସ୍ନାୟୁ ମଣ୍ଡଳ ଓ ରୋଗ ପ୍ରତିରୋଧ ଅଂଶଗୁଡ଼ିକ ଶରୀରର ମୁଖ୍ୟ ସଂସ୍ଥା, ଏ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ସୂଚାରୁ ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ବ୍ୟକ୍ତିର ଜୀବଭି□ିକ ବୟସ ଉଚ୍ଚସ୍ତରୀୟ ବୋଲି ବିଚାର କରାଯିବ । ଏ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ସକ୍ଷମତାକୁ ଭି□ିକରି ବ୍ୟକ୍ତିର ଜୀବଭି□ିକ ବୟସର ଆକଳନ କରାଯିବ । କହିବା ଅନାବଶ୍ୟକ ଯେ ଜୀବଭି□ିକ ବୟସ ଯେତେ ବେଶୀ ହେବ ବ୍ୟକ୍ତିର ଆୟୁଷ ସେତେ ଅଧିକ ରହିବ ।

ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ବୟସକି ସାମାଜିକ ବୟସର(SOCIAL AGE) ଆଖ୍ୟା ଦିଆ ଯାଇପାରେ। ମନୁଷ୍ୟର ଜୀବନଯାତ୍ରାର ସାମାଜିକ ଭୂମିକାର ପରିଚାଳନା ଏକ ଅବିଚ୍ଛେଦ ଅଂଶବିଶେଷ। ଅନେକ ସମୟରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିର ଜନ୍ମଗତ ବୟସ ଯେଉଁ ବ୍ୟବହାର ଓ ଆଚରଣର ପୂବାନୁମାନ କରିପାରିନଥାଏ। ସାମାଜିକ ଭୂମିକା ସ୍ପଷ୍ଟଭାବରେ ପୂର୍ବ ସୂଚନା ଦିଏ। ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଜନନୀର ଭୂମିକା ବିଚାର କରାଯାଉ। ଜଣେ ନାରୀଙ୍କର ବୟସ ୨୦ ବର୍ଷ କି ୩୦ ବର୍ଷ ତାହାକୁ ଭି□ କରି ଆମେ ହୁଏତ ବିଶେଷ କିଛି ପୂର୍ବାନୁମାନ କରିପାରିବା ନାହିଁ। ମାତ୍ର ସେ ଦୁଇବର୍ଷ ଶିଶୁର ଜନନୀ ଏପରି ଏକ ସୂଚନା ତାଙ୍କ ବ୍ୟବହାର ସଂପର୍କରେ ସଫଳ ପୂର୍ବାନୁମାନ କରିପାରିବ। ଆମର ସାମାଜିକ ଭୂମିକା ପ୍ରତ୍ୟାଶାକୁ ଆଧାର କରି ଆମେ ବେଶ କିଛି ଅନୁମାନ କରିପାରୁ। ସୁତରାଂ ସାମାଜିକ ବୟସର ବିଚାର ଆମ ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ। ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି କେତେସଂଖ୍ୟକ ସାମାଜିକ ଭୂମିକାର ଅଧିକାରୀ ଏବଂ ସେ ତାଙ୍କର ଭୂମିକା ସବୁକୁ କେତେ ସଫଳତାର ସହିତ ନିର୍ବାହ କରୁଛନ୍ତି, ଏହା ତାଙ୍କର ଉଚ୍ଚତର ବୟସକୁ ସୂଚିତ କରିଥାଏ।

ସବୁଠାରୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଉଛି ମନସ୍ତା□ିକ ବୟସ (PSYCOLOGICAL AGE) ଏହା ବ୍ୟକ୍ତିର ସଫଳ ସମନ୍ୱୟଶୀଳତାର ପରିମାପ। ଦୁଇଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଜନ୍ମଗତ ବୟସ ସମାନ ହୋଇପାରେ । ମାତ୍ର ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ୟ ତୁଳନାରେ ଅଧିକ ଦକ୍ଷ ଓ ସମନ୍ୱୟଶୀଳ ହୋଇପାରନ୍ତି। ବାହ୍ୟଜଗତରୁ ଶିକ୍ଷା କରିବାର ଅଭୀପ୍ସା ଅବ୍ୟାହତ ରହେ। ତାଙ୍କର ଅବିପ୍ରେରଣା ଉଚ୍ଚସ୍ତରୀୟ। ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ଗୁଣସବୁ ସକାରାତ୍ମକ। ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଓ ଅପରିବ□ନୀୟ ହୋଇ ନମନୀୟ ଓ ସଚଳ ହେବା ତାଙ୍କର ଭାବାବେଗର ନିୟନ୍ତ୍ରକ ରହିଥାଏ ଏବଂ ସେ କିଛି କରିବା ପୂର୍ବରୁ ମନନଶୀଳତାର ସହିତ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି।

ଗୋଟିଏ ବଡ ଧରଣର ସର୍ବେକ୍ଷଣରେ ବିଭିନ୍ନ ବୟସର (୨୦ବର୍ଷ,୩୦ବର୍ଷ, ,୫୦ବର୍ଷ,୬୦ ବର୍ଷ, ୭୦ ବର୍ଷ, ୮୦ ବର୍ଷ ବୟସର) ଲୋକମାନଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଓ ସେମାନଙ୍କର ମାନସିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ଆକଳନ କରାଗଲା। ଦେଖାଗଲା ଯେ ମାନସିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ସବୁଠାରୁ ବଡ ନିର୍ଦ୍ଧାରକ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ହେଉଛି ବିବେକାନୁମୋଦିତ ଜୀବନଶୈଳୀ, ଜନ୍ମଗତ

ବୟସ ନିର୍ବିଶେଷର ଅଙ୍ଗୀଭୂତ ହୋଇଥିବା ଲୋକମାନେ ଅଧିକ ସୁଖୀ, ଅଧିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟବାନ୍ । ଏପରି ଜୀବନଶୈଳୀର ଅଧିକାରୀ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଅଧିକ ସଂଗଠିତ, ଶୃଙ୍ଖଳିତ,ଯତ୍ନଶୀଳ ଓ କ□ବ୍ୟନିଷ୍ଠ । ଏମାନଙ୍କର ଆତ୍ମନିୟନ୍ତ୍ରଣ, ନିୟମାନୁବ□ୀତା ଓ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟବୋଧ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ । କହିବା ଅନାବଶ୍ୟକ ଯେ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ଆୟୁ ଦୀର୍ଘ ହୋଇଥାଏ ।

ମନସ୍ତା□ିକ ବୟସର ପରିମାତ୍ରାତ୍ମକ (Guantitative) ରୂପ ଦେବା ପାଇଁ ଏ ପ୍ରବନ୍ଧର ଲେଖକ ଏକ ପ୍ରୟାସ କରିଛନ୍ତି । ଗବେଷଣାର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ସେ ଅଳ୍ପବୟସର ତରୁଣ ତରୁଣୀମାନଙ୍କଠାରେ (୨୦ବର୍ଷରୁ ୨୫ ବର୍ଷ ବୟସ) ପରିଦୃଷ୍ଟ ହେଉଥିବା ସକାରାତ୍ମକ ବ୍ୟକ୍ତିନିଷ୍ଠ ଗୁଣସବୁ ଚିହ୍ନଟ କରିଛନ୍ତି । ଏହା ପ୍ରାୟ ସର୍ବସ୍ୱୀକୃତ ଯେ ତରୁଣ ତରୁଣୀମାନେ ବିକାଶର ଏହି ପାହାଚରେ କର୍ମଚ□ଳତା, କ୍ଷିପ୍ରତା, ହାସ୍ୟ ରସିକତା, ପରିଶ୍ରମଶୀଳତା ଓ ଉପକାରୀତା ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରନ୍ତି ।

ସେହିପରି ବର୍ଷୀୟାନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ (୪୦/୫୦ବର୍ଷ ବୟସର ଲୋକେ) ଅନ୍ୟ କେତେକ ସକାରାତ୍ମକ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଦର୍ଶାନ୍ତି । ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱରେ ପରିପକ୍ୱତା ଧୈର୍ଯ୍ୟ ସହନଶୀଳତା ଚିନ୍ତାଶୀଳତା ଓ ଗ୍ରହଣଶୀଳତା ପ୍ରତିବିମ୍ବିତ ।

ପ୍ରାବନ୍ଧିକଙ୍କର ଯୁକ୍ତି ଯେ ଜନ୍ମଗତ ବୟସ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଜଣେ ତରୁଣ କିମ୍ବା ବର୍ଷୀୟାନ୍ ହୋଇପାରନ୍ତି । କିନ୍ତୁ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି (ତରୁଣ କିମ୍ବା ବର୍ଷୀୟାନ) ନିଜ ଜୀବନରେ ତରୁଣ-ସୁଲଭ ଓ ପ୍ରବୀଣ-ସୁଲଭ ଗୁଣାବଳୀର ସମନ୍ୱୟ କରିଥିଲେ ତାଙ୍କର ମନସ୍ତା□ିକ ବୟସ ବେଶୀ ବୋଲି ବିଚାର କରାଯିବ । ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର କେବଳ ତରୁଣ ସୁଲଭ ଗୁଣ ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ ଥିଲେ ସେ ମାନସିକ ସ୍ତରରେ ତରୁଣ (ବୟସ ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି) । ସେହିପରି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ପ୍ରବୀଣ-ସୁଲଭ (ବର୍ଷୀୟାନ) ଗୁଣ ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ ଥିଲେ ତାଙ୍କୁ ବର୍ଷୀୟାନ କୁହାଯିବ (ଜନ୍ମଗତ ବୟସ ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି) । ମାତ୍ର ଏ ଦୁଇଟି ବିଭାଗରେ ଖୁବ୍ ଉଚ୍ଚମାତ୍ରାର ଗୁଣଥାଇ କୌଣସି ଏକ ଦିଗପ୍ରତି ବେଶୀ ଢଳି ନ ପଡ଼ିଲେ ତାଙ୍କର ମାନସିକ ବୟସ ଅଧିକ ବୋଲି ବିଚାର କରାଯିବ ।

ଆପଣଙ୍କ ନିଜର ମନସ୍ତାତ୍ତ୍ୱିକ ବୟସ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସ୍ତରୀୟ ମଧ୍ୟମ ଧରଣର କିମ୍ବା ଉଚ୍ଚସ୍ତରୀୟ ବୋଲି ଜାଣିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି କି? ଆପଣ ଏପରି ଚାହୁଁଥିଲେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସାରଣୀରେ ଥିବା ସୂଚନା ଅନୁଯାୟୀ ମନସ୍ତାତ୍ତ୍ୱିକ ବୟସ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାନ୍ତୁ ।

'କ'ସ୍ତମ୍ଭ ଓ 'ଖ'ସ୍ତମ୍ଭରେ କେତୋଟି ବିଶେଷଣ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ଆପଣ ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ଭଲରୂପେ ପଢନ୍ତୁ ଏବଂ ଆପଣ ଏହି ସ୍ୱଭାବର କେତେମାତ୍ରାରେ ଅଧିକାରୀ ତାହା ଗୋଟିଏ ସାଧା କାଗଜରେ ଟିପିରଖନ୍ତୁ ।

ଗୁଣଟି ଆଦୌ ନ ଥିଲେ ୧ ଲେଖନ୍ତୁ ।
ଗୁଣଟି ଖୁବ୍ ଅଳ୍ପ ମାତ୍ରାରେ ଥିଲେ ୨ ଲେଖନ୍ତୁ ।
ଗୁଣଟି କିଛି ମାତ୍ରାରେ ଥିଲେ ୩ ଲେଖନ୍ତୁ ।
ଗୁଣଟି ବେଶୀ ମାତ୍ରାରେ ଥିଲେ ୫ ଲେଖନ୍ତୁ ।
ଗୁଣଟି ଖୁବ୍ ବେଶୀ ମାତ୍ରାରେ ଥିଲେ ୬ ଲେଖନ୍ତୁ ।

'କ'ସ୍ତମ୍ଭ	**'ଖ'ସ୍ତମ୍ଭ**
ଉଚ୍ଚାଭିଳାଷୀ	ଶାନ୍ତି
ପରୀକ୍ଷଣପ୍ରିୟ	କ୍ଷମାଶୀଳ
କୌତୁହଳୀ	ନମନୀୟ
ସାହସୀ	ସଂଯତ
ଶକ୍ତିମାନ	ସନ୍ତୁଷ୍ଟ
କର୍ମଠ	ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପର
ଉତ୍ସାହୀ	ଧୀରସ୍ଥିର
ମେଳାପୀ	ଚାପହୀନ
ସଫଳତାକାମୀ	ପରମ୍ପରାଶୀଳ
ଅଧ୍ୟବସାୟୀ	ସ୍ମିତହାସ୍ୟଭରା

ବର୍ତ୍ତମାନ ଆପଣ ନିଜର ମୂଲ୍ୟାୟନ କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରତିଟି ଗୁଣ କେତେ ମାତ୍ରାରେ ଆପଣଙ୍କଠାରେ ରହିଛି, ତାହା ଲେଖି ରଖିଛନ୍ତି, 'କ' ସ୍ତମ୍ଭର ଫଳାଙ୍କ (ନମ୍ବର) ମିଶାଇ ଦିଅନ୍ତୁ, 'ଖ' ସ୍ତମ୍ଭର ଫଳାଙ୍କ (ସ୍କୋର) ମଧ୍ୟ

ମିଶାଇ ଦିଅନ୍ତୁ । ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲେ ଦେଖିବେ ଯେ 'କ' ସ୍ତମ୍ଭରେ ଲେଖାଯାଇଥିବା ବିଶେଷତ୍ୱ ସବୁ ଅଳ୍ପ ବୟସର ତରୁଣ ତରୁଣୀଙ୍କର ଗୁଣାବଳୀ, ସୁତରାଂ ଏହାର ମିଶାଣଫଳ ଆପଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ତାରୁଣ୍ୟର ସୂଚକ ।

ସେହିପରି 'ଖ' ସ୍ତମ୍ଭର ଯୋଗଫଳ (ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ) ଆପଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ବର୍ଷୀୟାନ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ସୂଚକ ।

ଉଭୟ ସ୍ତମ୍ଭରେ ଯୋଗଫଳ ୧୦ ୬୦ ମଧ୍ୟରେ ରହିବ । ପ୍ରତିଟି ସ୍ତମ୍ଭରେ ଯୋଗଫଳ ୩ ରୁ ଅଧିକ ରହିବା ଉଚିତ୍ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି, ଆପଣଙ୍କ ମନସ୍ତାତ୍ତ୍ୱିକ ବୟସ । ଆଲୋଚିତ ପ୍ରବନ୍ଧର ଯୁକ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ଆପଣଙ୍କ ମନସ୍ତାତ୍ତ୍ୱିକ ବୟସ (ସମନ୍ୱୟଶୀଳତା) ଅଧିକ ହୋଇଥିଲେ ତରୁଣ ମାନସିକତା ଏବଂ ବର୍ଷୀୟାନ ମାନସିକତା ମଧ୍ୟରେ ସମନ୍ୱୟ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଅନ୍ୟ ଭାଷାରେ କହିଲେ ପ୍ରତି ସ୍ତମ୍ଭରେ ଆପଣଙ୍କ ସ୍କୋର ଉଚ୍ଚତର (ପ୍ରାୟ ୩୦ରୁ ବେଶୀ) ରହିବ ଏବଂ 'କ' ସ୍ତମ୍ଭ ଓ 'ଖ' ସ୍ତମ୍ଭର ଯୋଗଫଳର ବ୍ୟବଧାନ ଖୁବ୍ କମ୍ ରହିବ । ସରଳ ଭାଷାରେ ନିମ୍ନମତେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇପାରେ ।

ଦୁଇ ସ୍ତମ୍ଭର ଯୋଗଫଳ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ୧୫ କିମ୍ବା ତା'ଠାରୁ କ୍ ହେଲେ ମନସ୍ତାତ୍ତ୍ୱିକ ବୟସ ଖୁବ୍ ଉତ୍ତମ । ୧୬ ରୁ ୩୦ ମଧ୍ୟରେ ରହିଲେ ମନସ୍ତାତ୍ତ୍ୱିକ ବୟସ ମୋଟାମୋଟି ଭଲ । ୩୧ରୁ ବେଶୀ ହେଲେ ଆପଣଙ୍କର ସମନ୍ୱୟର ଅଭାବ ଅଛି ବୋଲି ବୁଝାଯିବ । (ମନସ୍ତାତ୍ତ୍ୱିକ ବୟସ କମ୍)

❖ ❖ ❖

ଭାଗ୍ୟରଜ୍ଜୁର ତିନୋଟି ସୂତ୍ର

ପୌର୍ଣ୍ଣମାସୀ ପଟ୍ଟନାୟକ

କଥାରେ ଅଛି - 'ଦଇବ ଦଉଡ଼ି, ମଣିଷ ଗାଇ । ଯେଣିକି ଟାଣଇ, ତେଣିକି ଯାଇ ।' ସାଧାରଣ ମଣିଷଟିଏ ଏହି ବାକ୍ୟର ଅର୍ଥ ବୁଝିଥାଏ ଯେ ମନୁଷ୍ୟ ଅଦୃଷ୍ଟ ବା ଭାଗ୍ୟର ଅଧୀନ । ସେ ଭାଗ୍ୟ ରୂପକ ଦଉଡ଼ି ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ତଥା ପରିଚାଳିତ ହୋଇଥାଏ । ଆନିବେସାନ୍ତ ତାଙ୍କର ଏକ ପୁସ୍ତକରେ ଲେଖିଛନ୍ତି- ପ୍ରାଚୀନ ଗ୍ରୀକବାସୀମାନେ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ଯେ ତିନିଜଣ ଭାଗ୍ୟଦେବୀ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କ ଭାଗ୍ୟ ରଜ୍ଜୁକୁ ବୁଣିଥାଆନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତରେ ଏହିସବୁ ବାକ୍ୟର ଅର୍ଥ ଭିନ୍ନ । ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରକୃତ ଜ୍ଞାନୀ ବା ପ୍ରଜ୍ଞାର ଅଧିକାରୀ ସେମାନେ ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତି ଯେ ତିନିଗୋଟି ସୂତ୍ର(ସୂତା) ଏକ ହୋଇଯାଇ ମନୁଷ୍ୟର ଭାଗ୍ୟରଜ୍ଜୁ ବା ଭାଗ୍ୟ ତିଆରି କରନ୍ତି । ଏହି ଭାଗ୍ୟ ରଜ୍ଜୁ ଦ୍ୱାରା ଭୂଲୋକ ବା ପୃଥିବୀରେ ମନୁଷ୍ୟର ଜୀବନ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଏହି ଭାଗ୍ୟ ରଜ୍ଜୁ ଗ୍ରୀକବାସୀଙ୍କର ପୌରାଣିକ କାହାଣୀ ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ଭାଗ୍ୟଦେବୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବୁଣା ହୋଇନଥାଏ । ବରଂ ଏହି ତିନିଗୋଟି ସୂତ୍ର(ସୂତା) ମାନବ ଚେତନାର ତିନିଗୋଟି ଶକ୍ତି ଅଟେ । ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା ୧-ଇଚ୍ଛା ଶକ୍ତି ବା ସଂକଳ୍ପ ଶକ୍ତି(Will), ୨-ବିଚାର ଶକ୍ତି(ବିବେକ), ୩-କ୍ରିୟା ଶକ୍ତି (Action), । ଏହି ତିନିଗୋଟି ଶକ୍ତି ମିଳିତ ହୋଇ ମନୁଷ୍ୟର ଭାଗ୍ୟ ନିର୍ମାଣ କରନ୍ତି ଏବଂ ଏହିମାନେ ମନୁଷ୍ୟ ଭିତରେ ହିଁ ଥାଆନ୍ତି, ବାହାରେ ନୁହେଁ । ଏହି ଭାଗ୍ୟ ରଜ୍ଜୁ ଦ୍ୱାରା ମନୁଷ୍ୟ ଜୀବନର ବନ୍ଧନ ବା ମୁକ୍ତିର ପଥରେ ଥାଏ । ପ୍ରକୃତ ପକ୍ଷେ ମନୁଷ୍ୟର ଭାଗ୍ୟ ବା ପ୍ରାରବ୍ଧ ତା'ର ନିଜ ଦ୍ୱାରା ହିଁ ନିର୍ମିତ । ଅନ୍ୟ କେହି ତା'ର ପ୍ରାରବ୍ଧକୁ ବା ଭାଗ୍ୟକୁ ବଳପୂର୍ବକ ତା ଗଳାରେ ବାନ୍ଧି ଦେଇ ନ ଥାଏ । ଅବିଦ୍ୟା ଓ ଅଜ୍ଞାନ ଯୋଗୁଁ ମନୁଷ୍ୟ ଏହି ତିନିଗୋଟି ଶକ୍ତିଦ୍ୱାରା ନିଜର ଭାଗ୍ୟ ତିଆରି କରିଥାଏ । ସେହି ପ୍ରକାରେ ମନୁଷ୍ୟ ନିଜ ଜ୍ଞାନଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହେଲେ ଉପରୋକ୍ତ ତିଗିନୋଟି

ଶକ୍ତି ମାଧ୍ୟମରେ ନିଜେ ତିଆରି କରିଥିବା ବେଢ଼ିକୁ କାଟି ବନ୍ଧନ ମୁକ୍ତ ହୋଇଥାଏ ।

ବ□ମାନ ଆମେ ଦେଖିବା 'ବିଚାର ଶକ୍ତି' କହିଲେ କଣ ବୁଝାଏ ? ଉପର ବର୍ଣ୍ଣିତ ତିନିଗୋଟି ଶକ୍ତି ମଧ୍ୟରୁ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ବଳବାନ୍ ଶକ୍ତି ହେଉଛି ବିଚାର ଶକ୍ତି । ମନୁଷ୍ୟ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ମନନ ବା ବିଚାର କରିବା । ଏହି ଶବ୍ଦ ସଂସ୍କୃତ ଧାତୁ 'ମନ'ରୁ ଆସିଛି । ଇଂରାଜୀରେ ମ୍ୟାନ(Mann) ଜର୍ମାନ ଭାଷାରେ 'ମାନ'(Mann), ଫ୍ରେ□ ଭାଷାରେ ହୋମେ (Homme) ଓ ଇଟାଲୀ ଭାଷାରେ ୟୁଓମୋ(Uomo) କୁହାଯାଏ । ଏହି ବିଚାର ସୂତ୍ର ଦ୍ୱାରା ହିଁ ମାନସିକ ଓ ଭୌତିକ ଗୁଣ ରୂପୀ ବସ୍ତ୍ର ବୁଣାଯାଏ । ତଥା ଏହି ଗୁଣ ସମୂହରେ ମଣିଷର ଚରିତ୍ର ଗଠନ ହୋଇଥାଏ । ବିଚାର ଓ ଚରିତ୍ରର ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧର୍ମ ପୁସ୍ତକରେ ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଛି । ବାଇବେଲ୍‌ରେ କୁହାଯାଇଛି-'ମନୁଷ୍ୟ ଯେପରି ଚିନ୍ତାକରେ ସେପରି ହୋଇଥାଏ ।' ଏହା ହେଉଛି ଏକ ସାଧାରଣ ନିୟମ 'ପୁନଶ୍ଚ ଯେଉଁ ମନୁଷ୍ୟ ଅପରର ସ୍ତ୍ରୀକୁ ବ୍ୟଭିଚାରୀ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖିଥାଏ, ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ପୂର୍ବରୁ ହିଁ ନିଜ ହୃଦୟରେ ବ୍ୟଭିଚାର କରିସାରି ଥାଏ । ସେହିପରି ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜ ଭାଇକୁ ଘୃଣା କରେ, ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ହତ୍ୟାକାରୀ ବୋଲି ଧରି ନେବାକୁ ହେବ । ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇଛି- 'ମନୁଷ୍ୟ ନିଜ ବିଚାର ଦ୍ୱାରା ହିଁ ଗଠିତ ହୋଇଥାଏ । କାରଣ ସେ ଯେପରି ଚିନ୍ତାକରେ ସେ ସେହିପରି ହୋଇଥାଏ ।' ଏହି ସବୁ ବାକ୍ୟର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ଯେତେବେଳେ ମନ କୌଣସି ବିଚାର ଆଡ଼କୁ ନେଇଥାଏ ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତି ସେହି ବିଚାରରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ମଗ୍ନ ରହେ, ସେହି ସମୟରେ ଭୌତିକ ଶରୀରରେ ଏକ ବିଶେଷ ପ୍ରକାର କମ୍ପନ ସୃଷ୍ଟିହୁଏ । ଯେତେ ବିଷୟରେ ଯେତେ ଗଭୀର ଭାବେ ଚିନ୍ତା କରେ ସେତେ ଅଧିକ ଗତିରେ କମ୍ପନ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ । ଏହି କମ୍ପନ ଯୋଗୁ ବ୍ୟକ୍ତିର ଧ୍ୟାନ ସେହି ବିଚାର ଆଡ଼କୁ ସେତିକି ଅଧିକ ଯାଇଥାଏ । ଫଳରେ ତାହା ଏକ ଅଭ୍ୟାସରେ ପରିଣତ ହୋଇଯାଏ । ଶରୀର ସର୍ବଦା ବିଚାରର

ଅନୁଗମନ କରିଥାଏ । ତେଣୁ ଉପରୋକ୍ତ କମ୍ପନ ଶରୀରରେ ମଧ୍ୟ ପରିବ□ନ ଆଣିଥାଏ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଯେତେବେଳେ ଆମେ କୌଣସି ଏକ ବିଷୟରେ ଏକାଗ୍ର ଚି□ରେ ଚିନ୍ତାକଲେ ସେତେବେଳେ ଶରୀରର ମାଂସପେଶୀ କଠିନ ହୋଇଯାଏ । ଆଖିଡୋଳା ସ୍ଥିର ହୋଇଯାଏ । ସେହିପରି ଭୁଲିଯାଇଥିବା ଯେ ଏକ କଥାକୁ ସ୍ମରଣ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକଲେ ଆମର ଭ୍ରୂକୁ□ିତ ହୋଇଯାଏ । ଯଦି ଆମେ କୌଣସି ବିସ୍ମୃତ ଘଟଣାଟିକୁ ପୁନଃ ସ୍ମରଣ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକରୁ ସେତେବେଳେ ଆମେ ଏପଟେ, ସେପଟେ ଆଖି ବୁଲାଉଥାଉ । ଏହିପରି ଚିନ୍ତା, କ୍ରୋଧ, ପ୍ରେମ ତଥା ଅଶାନ୍ତି ଇତ୍ୟାଦି ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଭାବନା ଓ ଗୁଣର ଅନୁରୂପ ତଥା ଅନୁକୂଳ ସ୍ନାୟବିକ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଶରୀରରେ ସୃଷ୍ଟିକରେ । ଏହିସବୁ ଭାବନା ଓ ଗୁଣ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରେରିତ ହୋଇ ମନୁଷ୍ୟ ନିଜକୁ ଉଚ୍ଚ ସ୍ତରରୁ ନିମ୍ନକୁ ଖସାଇଥାଏ । ଯାହା ଫଳରେ ଶରୀରରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ପ୍ରବୃ□ିରେ ତାହା ପ୍ରତିବିମ୍ବିତ ହୁଏ । ନିଜ ସ୍ୱଭାବର ନିର୍ମାଣରେ ଆମର ପ୍ରଥମ ପଦକ୍ଷେପ ହେଉଛି-ଆମକୁ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେ ଆମେ କେଉଁ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତା ବା ବିଚାର କରିବା ଏବଂ ଏହି ବାଛିଥିବା ଗୁଣ ଉପରେ ଦୃଢ ରୂପେ ଚିନ୍ତନ ଓ ମନନ କରିବା । ଏହାର କିଛିଦିନ ପରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ସେହି ଗୁଣ ଗୁଡ଼ିକ ଆମ ସ୍ୱଭାବରେ ଦେଖାଦେବ ଏବଂ ଆଉ ଅଧିକ କିଛି ଦିନ ବିତିଲା ପରେ ଏହି ଗୁଣ ଗୁଡ଼ିକ ଅଭ୍ୟାସରେ ପରିଣତ ହୋଇଯିବ । ଏହାଦ୍ୱାରା ଆମେ ନିଜର ବିଚାର ରୂପୀ ସୂତ୍ର (ସୂତା) ଦ୍ୱାରା ନିଜର ଭାଷ୍ୟ ରଜ୍ଜୁର ଏକ ସୂତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ପାରିବ । କାରଣ ଆମେ ଜାଣିଛେ ସୁବିଚାର ଦ୍ୱାରା ହିଁ ଆମର ଚରିତ୍ର ମହତ ତଥା ସଦ୍‌ଗୁଣ ଉପଯୋଗୀ ହୋଇଯିବ । ଯେପରି ଝରଣାର ମଧୁର ଜଳ ଲୋକମାନଙ୍କ ତୃଷ୍ଣା ଦୂର କରିଥାଏ ସେହିପରି ସତ୍ୟ ତଥା ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ବିଚାର ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଆଶିର୍ବାଦ ତଥା ହିତକାରୀ ହୋଇଥାଏ । ଆମେ ଯେପରି ବିଚାର ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପଠାଇବା ସେପରି ବିଚାର ପ୍ରକୃତି ଆମମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ପ୍ରତିଦାନ ସ୍ୱରୂପ ଫେରାଇ ଦେବ । ତେଣୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମନୁଷ୍ୟ ହାନିକାରକ ବିଚାର ବା ଚିନ୍ତାରୁ

ଦୂରେଇ ରହି ଆନନ୍ଦ ତଥା କଲ୍ୟାଣକାରୀ ବିଚାର ଯୁକ୍ତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଆଗରୁ କୁହାଯାଇଛି-ଆମେ ଯେପରି ଚିନ୍ତା ବା ବିଚାର କରୁ, ନିଜେ ସେପରି ହୋଇଯାଉ । କାରଣ ବିଚାର ହିଁ ଚରିତ୍ର ନିର୍ମାଣ କରାଏ । ଏହା ନିଃସନ୍ଦେହ ଓ ପ୍ରକୃତିର ଏକ ନିୟମ ଅଟେ ।

ଭାଗ୍ୟ ରଜ୍ଜୁର ଦ୍ୱିତୀୟ ଶକ୍ତି ହେଉଛି-ଇଚ୍ଛା ଶକ୍ତି । ଏହା ଭାଗ୍ୟ ନିର୍ମାଣର ଆଉ ଏକ ଦୃଢ ସୂତ୍ର(ସୂତା) ପ୍ରସ୍ତୁତ କରେ । ଏହି ଇଚ୍ଛାଶକ୍ତି ଅଭିଳାଷ ରୂପେ ଦେଖା ଦେଇଥାଏ । କିଛି ବସ୍ତୁ ବା ଶକ୍ତିକୁ ପ୍ରାପ୍ତି ନିମନ୍ତେ ତଥା ତାହାକୁ ନିଜ ଅଧିକାରଭୁକ୍ତ କରିବାର ଇଚ୍ଛା ହିଁ ପ୍ରେମ ଓ ଆକର୍ଷଣର ବିଭିନ୍ନ ରୂପରେ ଦେଖାଦିଏ । କୌଣସି ଅପ୍ରୀତିକର ବସ୍ତୁ ବା ବ୍ୟକ୍ତିଠାରୁ ଦୂରେଇ ରହିବାର ଇଚ୍ଛାକୁ ଘୃଣା କୁହାଯାଏ । ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ଏକ ବସ୍ତୁକୁ ଆମେ ପାଇବା ବା ଅଧିକାର କରିବା ନିମନ୍ତେ ଦୃଢ ଇଚ୍ଛା କରିଥାଉ, ସେତେବେଳେ ସମୟକ୍ରମେ ସେ ବସ୍ତୁ ଆମକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ଯେପରି ଚୁମ୍ବକ ନିକଟକୁ ଲୌହଗୁଣ୍ଡ ଆକର୍ଷିତ ହୋଇ ଆସିଯାଏ । ଧନ ଓ ସଫଳତା ପ୍ରାପ୍ତି ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଗାଢ଼ ଇଚ୍ଛା ଦ୍ୱାରା ଆମେ ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ଧନୀ ଓ ସଫଳୀଭୂତ ହୋଇପାରିବା ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଯେଉଁ ବସ୍ତୁପାଇଁ ଆମେ ଦୃଢ ଇଚ୍ଛା ଅହରହ କରିଚାଲିଥାଉ, ତାହା ଶୀଘ୍ର ହେଉ ବା ବିଳମ୍ବରେ ହେଉ ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ଆମ ପାଖକୁ ଆସିଯାଏ । ଇଚ୍ଛାଶକ୍ତି ଯଦି ଦୁର୍ବଳ, କ୍ଷଣିକ ତଥା ଅନିଶ୍ଚିତ ଥାଏ ତେବେ ତା'ର ଆକର୍ଷଣ ଶକ୍ତି କମ୍ ଥିବାରୁ ଲଭ୍ୟ ବସ୍ତୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇନଥାଏ । କିନ୍ତୁ ଜଣେ ଦୃଢ଼ ଇଚ୍ଛା ଶକ୍ତିସମ୍ପନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତି ଯେଉଁ ବସ୍ତୁକୁ ଇଚ୍ଛା କରିଥାଏ ତାହା ତାକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ । କାରଣ ଇଚ୍ଛାରୂପୀ ସୂତ୍ର ଆମର ଇପ୍ସିତ ବସ୍ତୁକୁ ଆମ ନିକଟକୁ ନେଇ ଆସେ ବା ସେହି ବସ୍ତୁର ପ୍ରାପ୍ତି ନିମନ୍ତେ ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟିକରେ ଓ ବସ୍ତୁକୁ ଆକର୍ଷିତ କରାଏ । ସାଧାରଣ ମନୁଷ୍ୟର ଇଚ୍ଛାଶକ୍ତି ସର୍ବଦା ସାଂସାରିକ ସୁଖ ଯଥା, ଧନ, ମାନ, ଯଶ, ପ୍ରତିପ□ ଇତ୍ୟାଦିରେ ନିୟୋଜିତ ହୋଇଥାଏ । ଏ ସମସ୍ତ ଅଭିଳାଷ ସ୍ୱାର୍ଥଭି□କ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଏହାକୁ ପାଇବା ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ୟାୟ ତଥା ଅସାଧୁ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରିଥାଏ । ଫଳରେ

ଇଚ୍ଛାଶକ୍ତିର ଦୂରୁପଯୋଗ କରି କର୍ମବନ୍ଧନରେ ବାନ୍ଧି ହୋଇଯାଏ । ଦୁଃଖ, କଷ୍ଟ, ତଥା ଅଶାନ୍ତିକୁଡାକି ଆଣେ ଯଦି ଜଣେ ଅନ୍ୟର ହିତ ତଥା କଲ୍ୟାଣ ତଥା ଭଗବତ୍ ପ୍ରାପ୍ତି ନିମନ୍ତେ ଇଚ୍ଛା ପୋଷଣ କରେ ତେବେ ପ୍ରତିବଦଳରେ ଆତ୍ମ ସନ୍ତୋଷ, ଆନନ୍ଦ ପାଏ। ଏଣୁ ଭାଗ୍ୟ ରଜ୍ଜୁର ଦ୍ୱିତୀୟ ସୂତ୍ର-ଇଚ୍ଛାଶକ୍ତିକୁ ଉଚିତ୍ ମାର୍ଗରେ ନେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଭାଗ୍ୟରଜ୍ଜୁର ଶେଷ ବା ତୃତୀୟ ସୂତ୍ର(ସୂତା) ହେଉଛି କ୍ରିୟାଶକ୍ତି । ଏହି ସୂତ୍ର ବାହ୍ୟ ଆନନ୍ଦ ଓ ବାହ୍ୟ ଦୁଃଖ ସମୂହକୁ ଆମର ପ୍ରାରବ୍ଧ ଅନୁସାରେ ଜୀବନରେ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ । ଆମ ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ୱରେ ତଥା ନିକଟରେ ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମନୁଷ୍ୟକୁ ଆମେ ଯେପରି ବ୍ୟବହାର କରିଥାଉ ସେହି ପ୍ରକାର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଉକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କଠାରୁ ଆମ ନିକଟକୁ ଆସେ । ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜ ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ୱରେ ଆନନ୍ଦ ଓ ସୁଖର ପ୍ରସାର କରେ ଅନ୍ୟର ସୁବିଧା ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟିଦେଇ କାର୍ଯ୍ୟକରି ଚାଲେ, ସେହି ଆନନ୍ଦ ଓ ସୁଖ ଚାରିଆଡୁ ତା ପାଖକୁ ଆସୁଥିବାର ଅନୁଭବ କରେ । ଯେଉଁ ମନୁଷ୍ୟ ନିଜ ନିକଟରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଃଖର ବାତାବରଣ ସୃଷ୍ଟିକରେ, ତା'ର କାର୍ଯ୍ୟ ମାଧ୍ୟମରେ ଅନ୍ୟକୁ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟଦିଏ ତଥା ଦୁଃଖର ପ୍ରସାର କରେ, ଏହାର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ସ୍ୱରୂପସେ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ହିଁ ପାଇଥାଏ । ଅନ୍ୟକୁ ହିଂସା କରିବାରେ ହିଂସା ହିଁ ମିଳିଥାଏ । ଅନ୍ୟପ୍ରତି ଭ୍ରୂକୁ□ନ କଲେ ନିଜକୁ ଭ୍ରୂକୁ□ନ ମିଳିଥାଏ । ଜଣେ ଚିଡ଼ି ଚିଡ଼ା ସ୍ୱଭାବର ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଚିଡ଼ିଚିଡ଼ା ସ୍ୱଭାବ ଉତ୍ପନ୍ନ କରିଥାଏ । ଏହି କ୍ରିୟାରୂପୀ ସୂତ୍ରର ନିୟମ ହେଉଛି-ଆମେ କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରଭାବ ଅନ୍ୟ ଉପରେ ଯେପରି ପଡ଼ିଥାଏ ସେହିପରି ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଆମ ନିକଟକୁ ଆସିଥାଏ । ତେଣୁ ଆମର କାର୍ଯ୍ୟ ସର୍ବଦା ଅନ୍ୟକୁ ଉତ୍ସାହ, ପ୍ରେରଣା ତଥା ଆନନ୍ଦ ଦାୟକ ହେବା ଉଚିତ୍ ।

ଏହି ତିନିଗୋଟି ସୂତ୍ର (ସୂତା) ଦ୍ୱାରା ଆମର ଭାଗ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ହୋଇଥାଏ । କାରଣ, ଏହି ସୂତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ଆମର ଚରିତ୍ର, ଆମର ସୁଯୋଗ ତଥା ଆମର ପରିବେଶ ଓ ପରିସ୍ଥିତି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥାନ୍ତି । ମୃତ୍ୟୁ

ପରେ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ହୁଏନାହିଁ ବରଂ ଅନ୍ୟ ଜନ୍ମ ମାନଙ୍କରେ ଏହାର ପ୍ରଭାବ ପ୍ରାରବ୍ଧ ଭାବରେ ଆମ ନିକଟକୁ ଆସିଥାଏ । ବିଚାର ରୂପୀ ସୂତ୍ର ଦ୍ୱାରା ଆମର ଚରିତ୍ର ନିର୍ମାଣ ହୋଇଥାଏ । ଯେଉଁ ସ୍ୱଭାବକୁ ନେଇ ଆମେ ଏହି ସଂସାରରେ ପୁନର୍ଜନ୍ମ ଲାଭକରୁ ଇଚ୍ଛାରୂପୀ ସୂତ୍ର ଆମକୁ ସୁଯୋଗ ଦିଏ ବା ବ□ୃତ କରାଏ ଏବଂ କ୍ରିୟାରୂପୀ ସୂତ୍ର ଦ୍ୱାରା ଭୌତିକ ଜୀବନରେ ଅନୁକୂଳ ବା ପ୍ରତିକୂଳ ପରିସ୍ଥିତି ଆମକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥାଏ ଏହି ତିନିଗୋଟି ସୂତ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ଆମ ଭାଗ୍ୟ ରଜ୍ଜୁ ବୁଣାଯାଇଥାଏ । ଫଳରେ ଆମେ ଭାଗ୍ୟବାନ ବା ଭାଗ୍ୟହୀନ ହୋଇଥାଉ । ଯେପରି ଆମେ ବୁଣିବା, ସେପରି ଆମେ ପାଇବା, ଯେପରି ସୂତା ଆମେ କାଟୁଅଛେ ସେପରି ଭାଗ୍ୟ ଆମକୁ ମିଳିବ । ମନୁଷ୍ୟ ନିଜେ ନିଜ ଭବିଷ୍ୟତର ଭାଗ୍ୟ ପାଇଁ ଦାୟୀ ।

❖ ❖ ❖

ଲେଖିକା ଉତ୍କଳ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ସଂଘର ଯୁଗ୍ମ ସଂପାଦିକା

ସାକ୍ଷାତକାର

ମିତାଲିନୀ ମହାପାତ୍ର

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ ଉତ୍କଳ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ସଂଘର ଜଣେ ବୟୋଜ୍ୟେଷ୍ଠ ସଭ୍ୟ। ତାଙ୍କ ସହିତ ମୋର ପ୍ରଥମ ଦେଖା ହୋଇଥିଲା ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ଅଧିବେଶନ ୩୪୬ ଗୌତମ ନଗର,ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ। ସେତେବେଳେ ସେ ଜଣେ ସକ୍ରିୟ ସଭ୍ୟ ଥିଲେ। ତାଙ୍କର ହସହସ ସୁଖ ଏବଂ ପ୍ରେମପୂର୍ଣ୍ଣ ବାକ୍ୟ ମୋ ପାଇଁ ପ୍ରେରଣାର ଉତ୍ସ । ତାଙ୍କଠାରୁ ବହୁତ କିଛି ଶିକ୍ଷା କରିଛି "ତାଙ୍କର ଭାବନା ଥିଲା ସକାରାତ୍ମକ" ଥରେ କୌଣସି ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ମତେ କୁହାଗଲାରୁ ମୁଁ କହିଲି ,ମୁଁ କରିପାରିବି ନାହିଁ। ମୋର ନାସ୍ତିବାଚକ କଥା ଶୁଣି ସେ ମୋ ନିକଟକୁ ଆସି କହିଲେ 'ମା'ରେ ନାହିଁ କରିବା ପରିବ□ ଯଦି କହନ୍ତ ଚେଷ୍ଟା କରିବି,ଭଲ ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ? ସେହିଭଳି ଅନ୍ୟଜଣେ ସଭ୍ୟ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଦୀପ ମହାପାତ୍ର କହନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ପୋଷ୍ଟ ନେବା ପାଇଁ କୁହାଗଲା ସେ ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ ମନା କରିଦେଲେ। କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ(ତାଙ୍କୁ ମଉସା ଡାକ) ଶୁଣିଲେ କହିଲେ ଯେତେବେଳେ ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ ମିଳୁଛି ତାକୁ ଗୁରୁଙ୍କର ଆଦେଶ ଓ ତାଙ୍କରି କାର୍ଯ୍ୟ ଭାବି କରିଯାଅ। କଦାପି ମନା କର ନାହିଁ। ସେହି ଦିନ ଠାରୁ ତାଙ୍କର କଥାକୁ ଅକ୍ଷରେ ଅକ୍ଷରେ ପାଳନ କରି ଆସିଛନ୍ତି ପ୍ରଦୀପ। ବ□ମାନ ମଉସା ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ସଭାରେ ଯୋଗ ଦେବାକୁ ଗୌତମ ନଗର ଆସି ପାରୁ ନାହାନ୍ତି ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ କାରଣରୁ। ଆମ୍ଭେମାନେ କେବେ କେବେ ତାଙ୍କ ବାସଭବନକୁ ଯାଉ ତାଙ୍କ ସହିତ ଦେଖା କରି ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ବିଷୟ ଆଲୋଚନା କରିବା ପାଇଁ ଯାଉ। "ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଦେଖିଦେଲେ କି ଆନନ୍ଦ"ସେ ଆନନ୍ଦ ଓ ଭାବକୁ କଣ କିଏ ଭାଷାରେ ପ୍ରକାଶ କରି ପାରିବ । ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ଆଲୋଚନା ହିଏ। ସେ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ସମିତିର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ,କର୍ମକ□। ଓ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ପଚାରି ବୁଝନ୍ତି,ଏଥର କିନ୍ତୁ ମୁଁ ଯାଇଥିଲି ମଉସାଙ୍କୁ ଦେଖାକରି ତାଙ୍କର ଏତେ ବର୍ଷର ଅଧ୍ୟୟନ, ସଭାସମିତିରେ ଯୋଗଦାନ ଓ ଜୀବନର

କିଛି ଅନୁଭୂତି ଲେଖି ଆଣିବା ପାଇଁ । ତାହାକୁ ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରୁଛି:-
ପ୍ରଶ୍ନକ□ା:- ଆପଣ କେମିତି ଅଛନ୍ତି ?
ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ:-ଖୁବ୍ ଭଲ । ଆନନ୍ଦରେ ଅଛି । ଆରେ ମା ତୁ କଣ ଜାଣିଛୁ ଜଣେ ସଭ୍ୟ ଯଦି ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ପୁସ୍ତକକୁ ଅଧ୍ୟୟନ କରି ହୃଦବୋଧ କରିଛି ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଭଲମନ୍ଦର ସ୍ଥାନ କେଉଁଠି ରହିଲା । ଯାହା କିଛି ହେଉଛି ସବୁ ଭଲ ପାଇଁ ହେଉଛି । ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାର ରସ ଯିଏ ପାଇଛି ତାକୁ ଆଉ କଣ ଲୋଡା ।
ପ୍ରଶ୍ନକ□ା:- ଆପଣ ତାହାହେଲେ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ସମିତିର ସଭ୍ୟ ହୋଇ ନିଜକୁଧନ୍ୟ ମନେ କରୁଛନ୍ତି ।
ରା.ପ:- ସେ କଥା ଆଉ କହିବାକୁାଛି । ହୃଦୟର ସହିତ ଅଶେଷ ଅଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଛି ଇଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଯାହାଙ୍କ କୃପାରୁ ମୁଁ ଏହି ସମିତିର ସଭ୍ୟ ହୋଇପାରିଛି । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଛି ଯେଉଁମାନେ ଏହି ସମିତିକୁ ଗଢି ଆମ୍ଭଙ୍କୁ ଏତେ ଗୂଢଜ୍ଞାନ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ଆମର ଓଡିଶାର ଭାଇ ଭଉଣୀମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଚିରଋଣୀ ଯେଉଁମାନେ ଏହି ମୋ ସମିତିର ସ୍ଥାପନା ଓଡିଶାରେ କଲେ ଓ ମୋତେ ଏହି ସମିତରେ ଯୋଗଦେବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କଲେ ।
ପ୍ରଶ୍ନକ□ା:- ଆପଣ ସଭ୍ୟ ହେଲେ କେମିତତ ?
ରା.ପ:- ଚାକିରି କରୁଥିବା ସମୟରେ ୬ ନମ୍ବର ୟୁନିଟ୍‌ର ଏକ କ୍ୱାଟରରେ ରହୁଥିଲି । ଥରେ ସଂନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ marketକୁ ଯିବା ରାସ୍ତାରେ ଅନ୍ୟ ଏକ କ୍ୱାଟରରେ କେତେଝଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ମିଳିତ କଣ୍ଠର ଏକ ପ୍ରାର୍ଥନା ଶୁଣିଲି । ପ୍ରାର୍ଥନାଟି ମୋ ଭିତରେ ଶିହରଣ ସୃଷ୍ଟିକଲା । କିଛିକ୍ଷଣ ସେହିଠାରେ ଠିଆ ହୋଇ ପ୍ରାର୍ଥନା ଶୁଣିଲି । ଏଭଳି ପ୍ରାର୍ଥନା ପୂର୍ବରୁ କେବେ ଶୁଣି ନଥିଲି । ମନ ହେଉଥାଏ ଘର ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କରିବି । କିନ୍ତୁ ଗଲି ନାହିଁ । କାହିଁକି ଜାଣ,ଏତେ ସୁନ୍ଦର,ଶାନ୍ତ ବାତାବରଣକୁ disturb କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଲାନି । ଭାବିଲି market ସାରି ଫେରିଲା ବେଳେ ନିଶ୍ଚୟ ଦେଖା କରିବି । market ଗଲି, ସଉଦାପତ୍ର ଯାହା କିଣିବା କଥା କିଣିଲି କିନ୍ତୁ ମନରେ ମୋର ପ୍ରବଳ ଆଗ୍ରହ କେମିତି ଯାଇ ତାଙ୍କୁ ଦେଖା କରିବି ।

ଫେରବାବେଳେ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଗଲି । ସେ ଘର କାହାର କହିଲୁ ଦେଖି ଭାଇ ବିନୋଦ ବିହାରୀ ପଲାଇଙ୍କର । ତାଙ୍କଠାରୁ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ସମିତି ବିଷୟରେ ବୁଝିଲି ଓ କିଛି ଦିନ ପରେ ସଭ୍ୟ ହେଲି ।

ପ୍ରଶ୍ନକ□ା:- ସେହି ପ୍ରାର୍ଥନାଟି କଣ ଟିକେ କହିବେକି ?

ରା.ପ:- ସେହି ସମୟରେ ମୁଁ ପ୍ରାର୍ଥନା ବୋଲି ଭାବିଥିଲି । ସଭ୍ୟ ହେଲା ପରେ ଜାଣିଲି ତାକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା ବଦଳରେ Universal Invocation କୁହାଯାଏ । Invocation ଟି ହେଲା

" O Hidden Life vibrant in every atom.
'O' Hidden Light shining in every creature.
'O' Hidden Love embracing all in oneness
May each who feels himself as one with thee
Know , He is also one with every other."

ପ୍ରଶ୍ନକ□ା:- ଆପଣ କାହିଁକି ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ସମିତିରେ ଯୋଗଦେଲେ ?

ପ୍ରଥମତଃ Universal Invocation ଭାରି ଭଲ ଲାଗିଲା ତତ୍‌ପରେ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ପୁସ୍ତକ ଅଧ୍ୟୟନ କରି ଦେଖିଲି ଯାହା ନିରାଟ ସତ୍ୟ ତାହାହିଁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । କୌଣସି ରୀତି, କୁସଂସ୍କାର ଓ ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସର ସ୍ଥାନ ନାହିଁ। ସଂସାରରେ ମଣିଷ ପରି ମଣିଷ ହେବା, ଅନ୍ୟକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା, ନିଜକୁ ଜାଣି ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପଥରେ ଅଗ୍ରସର ହେବା ଓ ପ୍ରକୃତିର ବହୁ ଗୂଢ଼ ତତ୍ତ୍ୱ ବିଷୟରେ ସବିଶେଷ ବର୍ଣ୍ଣନା ମୋତେ ବହୁତ ଭଲ ଲାଗିଲା । ଫିଲୋସଫିର ଛାତ୍ର ଥିବାରୁ, ମୁଁ ଏ ସବୁର ଅନ୍ୱେଷଣରେ କରୁଥାଏ । ତେଣୁ ବିଳମ୍ବ ନ କରି ସଭ୍ୟ ହେଲି ।

ସବୁଠାରୁ ଭଲ ଲାଗିଲା ମୋତେ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ସମିତିର "Freedom of thought" ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ସମିତିର ପ୍ରଥମ ପ୍ରତିଷ୍ଠାତ୍ରୀ ମ୍ୟାଡାମ୍ ବ୍ଲାଭାସକି କହିଛନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ପୁସ୍ତକଗୁଡ଼ିକରେ ଯେଉଁ ସତ୍ୟାସତ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି, ତାହା ନିଜର ହୃଦବୋଧ ନ ହେଲେ ଗ୍ରହଣ କରିବ ନାହିଁ। ଜଣେ ମହାନ୍ ବ୍ୟକ୍ତି ବା ସମିତିର ମୁଖ୍ୟ କହିଛନ୍ତି ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ କେହି ବାଧ୍ୟ ନୁହେଁ ।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା – ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାର କେଉଁ କେଉଁ ବିଷୟ ଅପଣ ନୂତନ ରୂପେ ଲାଭ କରିଛନ୍ତି ?

୧. ଏକ ବ୍ରହ୍ମ ଦ୍ୱିତୀୟ ନାସ୍ତି। ଅଣୁ ପରମାଣୁଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଖଣିଜ, ଉଦ୍ଭିଦ, ପ୍ରାଣୀ, ମାନବ, ଅତିମାନବ, ଚନ୍ଦ୍ର, ସୂର୍ଯ୍ୟ ଓ ମହାସୂର୍ଯ୍ୟ ସବୁ ମଧ୍ୟରେ ସେହି ଏକ ସତ୍ତା ବିଦ୍ୟମାନ। ଏ ତଥ୍ୟକୁ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଶୈଳୀରେ ଏତେ ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା ମୁଁ ଆଗରୁ ପଢ଼ିନଥିଲି।

୨. ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଶାସକଙ୍କ ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ପୁସ୍ତକରେ ସବିସ୍ତୃତ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି। ପୁରାଣରେ ଶ୍ୱେତ ଋଷି ସଂଘ ବିଷୟରେ ସଂକେତ ଦିଆଯାଇଛି କିନ୍ତୁ କେତେ ଋଷି ଅଛନ୍ତି, କିଏ କେଉଁ କେଉଁ ବିଭାଗର କାର୍ଯ୍ୟ ତୁଲାଇଛନ୍ତି। ସଂସାର ପାଇଁ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ, ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ କ'ଣ କରିବାକୁ ହେବ ଏତେ ବର୍ଣ୍ଣନା ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ପୁସ୍ତକରୁ ମିଳେ।

୩. ବିଚାର ଶକ୍ତି ଓ ତାର ପ୍ରୟୋଗ। କିଭଳି ଆମ୍ଭେ ଚିନ୍ତା ଶକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ନିଜକୁ ଗଢ଼ିବା ବା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରିବା ସେ ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ସହଜ ଓ ସରଳ ଭାଷାରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି।

୪. ମୃତ୍ୟୁପର ଜୀବନ ଭଳି ମନୁଷ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ ଲୋକରେ ବାସ କରି ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ ଶରୀର ତ୍ୟାଗ କରି ଦେବାଚନ ଯାଇ ସେଠାରୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରେ ଏବଂ

୫. ମଣିଷର ସପ୍ତ ଶରୀର ଓ ସୃଷ୍ଟି ତତ୍ତ୍ୱ ଇତ୍ୟାଦି ବହୁତ କିଛି ପ୍ରଥମ ପାଇଁ ଏତେ ପ୍ରାଞ୍ଜଳ ଓ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଶୈଳୀରେ ଉପସ୍ଥାପନା କରାଯାଇଛି।

ପ୍ରଶ୍ନ କର୍ତ୍ତା : ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାର ଏତେ ପୁସ୍ତକ ଭିତରୁ ଆପଣଙ୍କୁ କେଉଁ ପୁସ୍ତକେ ସବୁଠାରୁ ଭଲ ଲାଗିଛି ଓ କାହିଁକି ?

ରା. ପ. : ସବୁଠାରୁ ଭଲ ଲାଗିଛି ମୋ ଜୀବନରେ ଘୋର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିଦେଇଛି। ମା'ରେ ତୁ ଯେବେ ଦେଖୁଛି ପଚାରୁ ପ୍ରସନ୍ନତାର କାରଣ କ'ଣ, ଆଜି ହିଁ ତୁ ତୋର ଉତ୍ତର ପାଇବୁ। ତାହା ହେଉଛି ଏଇ ଛୋଟ

ପୁସ୍ତକଟି "ଶ୍ରୀଗୁରୁଚରଣେ"। ଏହି ପୁସ୍ତକଟିକୁ ସଭ୍ୟ ହେବାଠାରୁ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାରମ୍ବାର ଅଧ୍ୟୟନ କରୁଛି। ଏହି ପୁସ୍ତକଟିର ବିଷୟ ବସ୍ତୁ ଜୀବନରେ ସୁଖ ଶାନ୍ତିରେ ରହିବାରେ ଅନେକ ଅନେକ ସାହାଯ୍ୟ କରିଛି। ତୁ ପଢୁଛ ନା ନାହିଁ। ବାରମ୍ବାର ଅଧ୍ୟୟନ କରି ଅଭ୍ୟାସ କରିଚାଲେ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୁଣଗୁଡ଼ିକୁ ହାସଲ ନ କରିଛୁ।

ଏହି ପୁସ୍ତକଟିକୁ ୪ଟି ଅଧ୍ୟାୟରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି।

୧. ବିବେକ (୨) ବୈରାଗ୍ୟ (୩) ଷଟ୍ ସଂପତ୍ତି (୪) ପ୍ରେମ।

ପୁସ୍ତକଟି ଅଧ୍ୟୟନ କରି ବୁଝିଗଲି ଈଶ୍ୱରଙ୍କର ଏକ ଯୋଜନା ରହିଅଛି। ତାହା ହେଉଛି କ୍ରମ ବିକାଶ ଯୋଜନା। ଧାତବ, ଉଦ୍ଭିଦ, ପଶୁଜଗତର କ୍ରମବିକାଶ ହୋ ଆମ୍ଭେ ମାନବ ସ୍ତରକୁ ଆସିଛେ। ଯୁଗ ଯୁଗର କ୍ରମବିକାଶରେ ଆମ୍ଭେ ଏ ଶରୀର ସହିତ ଉନ୍ନତ ମାନସ ଓ ବୁଦ୍ଧି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଛେ। ଆମ୍ଭ ଭିତରେ ଅପାର ଶକ୍ତି ରହିଅଛି ଆମ୍ଭେ ଇଚ୍ଛା କରି କ୍ରମବିକାଶକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିପାରିବା ଏବଂ ଆମ୍ଭର ଭାଗ୍ୟକୁ ଆମ୍ଭେ ନିଜେ ହିଁ ଗଢ଼ିବା।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଷଟ୍ ସଂପତ୍ତି କ'ଣ ଦୟାକରି କିଛି କହିବେକି ?

ଛଅଟି ଗୁଣକୁ ଷଟ୍ ସଂପତ୍ତି କୁହାଯାଏ।

୧. ମନସଂଯମ ୨. କର୍ମ ସଂଯମ ୩. ସହିଷ୍ଣୁତା ୪. ସନ୍ତୋଷ ୫. ଏକାଗ୍ରତା ୬. ଶ୍ରଦ୍ଧା

ଏହି ଅଧ୍ୟାୟର ବିଷୟବସ୍ତୁକୁ ବାରମ୍ବାର ପଢ଼ି ମନେରଖିଥିଲି। ଏବେ ଟିକେ ସ୍ମରଣ ଶକ୍ତି କମ୍ ହେବାରୁ ସବୁ ମନେ ପଡୁନି। କିନ୍ତୁ ଅନେକ ବାକ୍ୟ ମନେ ଅଛି। ଜୀବନର ପ୍ରତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ପରିବାର, ବା ଅଫିସ୍ ସବୁ ସ୍ଥଳରେ କିଛି ଅସୁବିଧା ବା ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନର ବାଟ ଦେଖାଇଅଛି। ମୁଁ ଯେତିକି ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଛି ତାହାକୁ ଭାଷାରେ ପ୍ରକାଶ କରି ପାରିବିନି। ଅଳ୍ପ କିଛି କହୁଛି। ଆମେ ପଢ଼ିଲେ କଥା କହିବା ଆଗରୁ ଭଲ କରି ଚିନ୍ତା କରିବ ଯାହା କହିବାକୁ ଯାଉଛ ତାହା ସତ୍ୟ, ଦୟାଳୁ ଓ ଉପକାରୀ

ହୋଇଥିଲେ କୁହ ନ ହେଲେ କୁହ ନାହିଁ। ଅଧ୍ୟୟନ ପୂର୍ବରୁ କିଏ କ'ଣ କରିଲେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଉତ୍ତର। ହୁଏତ ସେଥିରେ ଏ ତିନୋଟି ନ ଥାଇପାରେ। କିନ୍ତୁ ଅଧ୍ୟୟନ ପରେ କଥା କହିବା ଆଗରୁ ସତର୍କ ହେବାକୁ ହୋଇଥାଏ। ଯାହାକି ବହୁତ ସମସ୍ୟାରୁ ରକ୍ଷା କରିଥାଏ। ଦୁଃଖ, କଷ୍ଟ, ବ୍ୟାଧି, କ୍ଷତି, ଏଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ମନରେ ଅଶାନ୍ତି ଘଟିବାକୁ ଦେଖ ଆଦୌ ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ। କାରଣ ଏଗୁଡ଼ିକ ପୂର୍ବଜନ୍ମାର୍ଜିତ ଏସବୁକୁ ପରିବର୍ତ୍ତିତ କରିପାରିବା ନାହିଁ। ଏ ବିଷୟକୁ ନେଇ ବିଷାଦ ବା ମନସ୍ତାପ କରିବା ବୃଥା। ବରଂ ଶାନ୍ତରହି ତାର ସମାଧାନ କରିବା ଉଚିତ୍। ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ବିଶ୍ୱାସ। ଗୁରୁଦେବଙ୍କ ଉପରେ ବିଶ୍ୱାସ ଓ ନିଜ ଉପରେ। କୁହାଯାଇଛି "ମୁଁ ଜଣେ ମନୁଷ୍ୟ କେବଳ ନୁହେଁ, ଅନ୍ତରରେ ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ବହନ କରୁଥିବା ଏକ ମନୁଷ୍ୟ। ମୁଁ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରିବି ଏବଂ ନିଶ୍ଚୟ କରିବି।"

ଏ ସବୁ ବାକ୍ୟ ମନେ ସାହସ ଓ ଶକ୍ତି ଦେଇଛି। ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହାକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ପରିଣତ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରି ଚାଲିଛି।

ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତା : ଆପଣ ଏତେ ବର୍ଷ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ସମିତିର ସଭ୍ୟ ହୋଇ ସମିତି ପାଇଁ କ'ଣ କ'ଣ କରିଛନ୍ତି ?

ପ୍ରଥମେ ମୁଁ ନିଜକୁ ଜଣେ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ସମିତିର ସଭ୍ୟ ଭାବରେ ଗଢ଼ିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛି। ନାମକୁ ମାତ୍ର ସଭ୍ୟ ହେବା ଅପେକ୍ଷା ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ଅନୁଯାୟୀ ନିଜକୁ ପ୍ରକାଶିତ କରିବା ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ କାର୍ଯ୍ୟ ଜଣେ ସଭ୍ୟ ପାଇଁ। ନିଜେ ଭଲ ହେଲେ ପରେ ଅନ୍ୟକୁ ଶିକ୍ଷା ଦେବ।

ଦ୍ୱିତୀୟରେ ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟାର କେତେକ ପୁସ୍ତକ ମୋର ବନ୍ଧୁ, ବାନ୍ଧବ, ସାଙ୍ଗ ସାଥିଙ୍କୁ ଦେଇଛି ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା ପାଇଁ। କାରଣ ଜ୍ଞାନ ହିଁ ବହୁ ସମସଞ୍ଚାର ସମାଧାନ କରିଦେଇଥାଏ।

ତୃତୀୟରେ ଲଜ୍ ମିଟିଂ, ଫେଡେରେସନ୍ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ଏପରିକି ବନାରସ ଓ ଆଡାୟାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଯୋଗ ଦେଇ ଭାବୁଛି କିଛି ମାତ୍ରାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଛି।

ନିଜର ସ୍ୱଳ୍ପ ଜ୍ଞାନ ଅନୁସାରେ କିଛି ଆର୍ଟିକିଲ୍ ଲେଖି ବିଶ୍ୱଧାରାକୁ ଦେଇଛି । ଓ The voice of silence and man and his bodiesର ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ କରିଛି । ଏସବୁ ଆଖି ଦେଖାଣିଆ କାର୍ଯ୍ୟ । କିନ୍ତୁ ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଷୟରେ ପୁସ୍ତକରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି ଯାହାକୁ ଜଣେ ସଭ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସମୟରେ କରିପାରିବେ ଆଉ ସେ ବିଷୟ ଅନ୍ୟକୁ ଅଗୋଚର । ଯେମିତି ସତ୍‌ଚିନ୍ତା ପ୍ରେରଣ ଓ ଧ୍ୟାନ । ବ୍ରହ୍ମବିଦ୍ୟା ସମିତିର ସଭ୍ୟଙ୍କ ପାଇଁ ବହୁତ କିଛି କରିବାର ବାଟ ରହିଛି । କେବଳ ଆଗ୍ରହ ଥିଲେ ହେଲା । ହଁ ରେ ମା ଆଉ ଦୁଇଟି ପୁସ୍ତକ In His Name ଏବଂ Daily Meditation ର ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ କରିଛି । କିନ୍ତୁ ପ୍ରକାଶିତ କରିପାରିନି, ତମେମାନେ ଦେଖି ଯାହା କରିବ ।

❖❖❖

ଲେଖିକା ସିଦ୍ଧାର୍ଥ ଲଜ୍ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ସଭ୍ୟା